

ESPA II VALENCIÀ

MÒDUL 4

CURSO 2025-26

1.-Comprensió.

**1.1- TEXT ARGUMENTADOR: LA IMPORTANCIA DEL RECICLATGE.**

Llig el següent text:

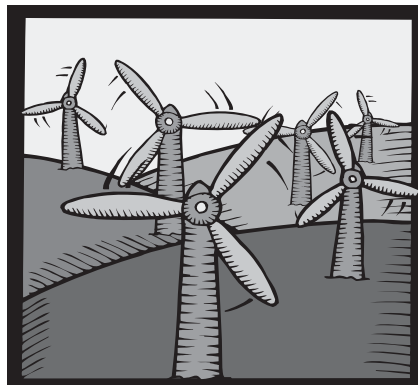
CONTRA LA DESOCUPACIÓ, TREBALLS 'VERDS'

"Es necessita expert en energies..." Poques vegades el significat de dues paraules oposades a les més sentides en els últims mesos, han proporcionat tant d'aire fresc en una situació tan contaminada per la desocupació i la inestabilitat econòmica com l'actual, en la qual més de tres milions de persones estan sense feina.

En aquesta conjuntura, els treballs relacionats amb el medi ambient poden representar, per a moltes famílies, una solució als problemes econòmics, a la vegada que contribueixen a protegir l'entorn. La conscienciació ciutadana, la legislació ambiental i les polítiques de prevenció i conservació són factors que han permès la consolidació d'un sector en el qual s'han creat 2,3 milions de treballs en els últims anys. Les institucions ja han recalcat que es tracta d'un àmbit pel qual cal apostar, no només per millorar els problemes del medi ambient, sinó també els de la desocupació. Al nostre país, ja s'ha aprovat una partida de 600 milions d'euros destinats a portar a terme actuacions vinculades al manteniment i la generació d'ocupació relacionada amb el medi ambient.

En aquest context, les energies renovables destaquen per l'espectacular creixement experimentat en els últims anys i per les seues òptimes perspectives de futur. El desenvolupament d'estes tecnologies, sobretot l'eòlica (amb el 37% del total de treballadors en aquest sector), la solar tèrmica i la fotovoltaica han permès la creació a Espanya d'un miler d'empreses que ofereixen 89.000 llocs de treball directes i 99.000 d'indirectes. A més de ser feines estables, ja que els contractes indefinits representen el 82% del total, es pretén que en 2010 el 12% del total de l'energia provinga de fonts renovables, la qual cosa permetrà crear fins a 217.000 llocs de treball.

Ara bé, les energies renovables no és l'únic sector implicat: més de 150.000 persones s'afiliaren a la Seguretat Social en 2008 en activitats relacionades amb el reciclatge de residus i la depuració d'aigües, encara que les expectatives de creixement més gran les registren les relacionades amb la gestió mediambiental dins de l'empresa.



Busca el significat de les expressions o paraules noves al text:

1. Cobdiciosa:
2. Sota:
3. Llegat:
4.
5.
6.
7.



1.- Contesta les següents preguntes del text:

a) Per a moltes famílies, què poden representar els treballs relacionats amb el medi ambient?

b) Què ha passat amb les energies renovables en els últims anys?

c) A més de les energies renovables, quines altres activitats hi ha relacionades amb el medi ambient?

d) Quina és la teua opinió sobre estos treballs “verds”? Raona la resposta.

2.- Comunicació.

2.1- QUÈ ÉS EL LLENGUATGE I LA LLENGUA?

Al llarg de diferents temes hem estat aprenent conceptes relacionats amb la comunicació i les diferents formes de poder comunicar-nos, com poden ser el signes, les icones...

No obstant això, hi ha una característica intrínseca als éssers humans que ens fa diferenciar-nos de la resta d'éssers vius: el **llenguatge**. Els humans som capaços d'utilitzar el llenguatge oral o escrit per comunicar-nos.

Hem de saber que no és el mateix el llenguatge, la llengua i la parla.

- El **llenguatge** és tot aquell sistema de comunicació propi d'un grup d'éssers vius, per això existeix un llenguatge propi dels humans però també un llenguatge dels animals.
- La **llengua** és l'idioma concret que utilitzen els individus d'una determinada comunitat per a comunicar-se.



- La **parla** és l'acció concreta de parlar, l'expressió que fa cada parlant d'una llengua, és a dir, l'expressió oral d'una llengua.

2.3- TIPUS DE LLENGUATGE: VULGAR, COL·LOQUIAL I CULT.

El **llenguatge** encara que és tot aquell sistema de comunicació propi d'un grup d'éssers vius, hem de tindre en compte que no sempre s'utilitza el llenguatge de la mateixa forma, per això no és el mateix el que es parla al carrer que a una classe de l'institut.

Parlem de diferents nivells del llenguatge: llenguatge vulgar, llenguatge col·loquial i llenguatge culte:

- El **llenguatge vulgar**:
 - Només utilitza una part del vocabulari d'una llengua.
 - Utilitza vulgarisme (paraules mal pronunciades).
 - A l'escriure es cometen faltes d'ortografia: no posar accents, confusió b/v, majúscules...
 - Utilitzen oracions curtes i desordenades (sense sentit).
- El **llenguatge col·loquial**:
 - És el que s'utilitza normalment, a nivell familiar.
 - És un llenguatge espontani i natural, encara que de vegades es cometen algunes incorreccions.
 - És un llenguatge molt expressiu i té molts matisos afectius.
- De vegades es pot descuidar la pronunciació.
- El **llenguatge culte**:
 - Utilitza un llenguatge elaborat.
 - Utilitza missatges complexos.
 - No utilitza vulgarismes.
 - Té una pronunciació correcta, adequada i cuidada.



3.- Gramàtica.

3.1- EL NOM O SUBSTANTIU.

El **nom o substantiu** és la paraula que utilitzem per designar persones, animals o coses, bé del món real o bé que només tinguen existència en la nostra imaginació. El nom substantiu es pot classificar en:

- Comú**: fa referència a éssers animats o inanimats, o conceptes en general: *Per exemple: home, lleó, tomaca, pedra, valor, grandesa ...*
- Propi**: nom amb el que se destaca la individualitat d'un ésser. *Per exemple: Joan, Maria, Ebre, Benidorm, l'Índia...*



A més, tal i com vam veure al tema anterior segons el **gènere**, els substantius poden ser **masculins** (*gos*) o **femenins** (*cadira*) i segons els **nombre**, els substantius poden ser **singulars** (*la poma*) o **plurals** (*els arbres*).

3.2- L'ADJECTIU QUALIFICATIU.

Els **adjectius qualificatius** són paraules que acompanyen al **nom** i expressen característiques o propietats dels mateixos.

Alguns exemples d' adjectius poden ser: *groc, llarg, dèbil, alt, prim, abstracte, modern, blau...*

**2.- En les oracions següents senyala els substantius i els adjectius:**

- a- L'home gros menja molt.
- b- El xicot rebel va a l' institut.
- c- És un gos molt dòcil.
- d- L'empresari fabricava paper.
- e- El porter parava molts balons.
- f- És un model molt elegant.
- g- Tu ets un alumne nou.
- h- El pobre home estava boig.

3.- Torna a escriure les frases següents canviant el gènere i nombre dels substantius.

- i- _____
- j- _____
- k- _____
- l- _____
- m- _____
- n- _____
- o- _____
- p- _____

3.3- ELS DETERMINANTS.

Els **determinants** són aquells adjectius que acompanyen al nom sense indicar ninguna qualitat. La seua funció és fixar, delimitar o precisar el significat del nom que acompanyen.

Els determinants poden ser: **demostratius, possessius, numerals, interrogatius i indefinits.**

1. Els **determinants demostratius** indiquen la distància respecte a la persona que parla:

	SINGULAR		PLURAL	
	MASCULÍ	FEMENÍ	MASCULÍ	FEMENÍ
PRÒXIM	Aquest	Aquesta	Aquests	Aquestes
LLUNYÀ	Aquell	Aquella	Aquells	Aquelles

2. Els **determinants possessius** indiquen la pertinença a un nom (solen anar acompanyats d'un article):

	SINGULAR		PLURAL	
	MASCULÍ	FEMENÍ	MASCULÍ	FEMENÍ
UN POSSEÏDOR	Meu	Meua	Meus	Meues
	Teu	Teua	Teus	Teues
	Seu	Seua	Seus	Seues
MÉS D'UN POSSEÏDOR	Nostre	Nostra	Nostres	Nostres
	Vostre	Vostra	Vostres	Vostres
	Seu	Seua	Seus	Seues

3. Els **determinants numerals** indiquen quantitats concretes i serveixen per numerar i comptar:
- **Cardinals:** indiquen quantitat. Per exemple: Un, una, dos, tres...
 - **Ordinals:** indiquen ordre. Per exemple: Primer, primera, segon, segona, tercer...
 - **Partitius:** indiquen parts d'un total. Per exemple: Mig, terç, quinçè...
 - **Col·lectius:** Indiquen una col·lectivitat entesa com a unitat. Per exemple: Parell, centenar, miler, dotzena, vintena...
4. Els **determinants interrogatius** són els que utilitzem per formular una pregunta, solen ser:

INTERROGATIUS	QUÈ: Quan ens referim a coses.	Què podem fer?
	QUI: Quan ens referim a persones.	Qui ha vingut?

5. Els **determinants indefinits** són els que s'utilitzen per determinar el substantiu d'una manera vaga, imprecisa... indefinida, alguns són:

INDEFINITS	
Un, Una, Uns, Unes	- Una pensa que sempre encerta.
Algun, Alguna, Alguns, Algunes	- Algunes noies vindran.
Algú	- Algú ho sap.
Alguna cosa	- Sap alguna cosa .
Cada	- Dóna'm un de cada .
Cap	- No en tinc cap .
Ningú	- Ningú no sembla saber-ho.
Cadascú, cadascun, cadascuna	- Cadascú al seu treball.
Tothom	- Tothom ho veu.
Qualsevol	- Qualsevol dia te n'aniràs.

Activitats

4.- Localitza en les oracions següents tots els adjectius determinatius que trobes, identifica'ls segons siguin demostratius, possessius o indefinits.

- a- Aquesta vesprada farà molta calor, segons han dit els meteoròlegs.
- b- La meua iaia ha trobat el meu pantaló que havia deixat en aquella cadira.
- c- Els meus pares diuen que algun dia podrem anar a veure't.
- d- Aquell xic és campió de motociclisme des de fa alguns anys.
- e- Són els mateixos joguets que teníem l'any passat.

3.4- ELS PRONOMS PERSONALS.

Els **pronoms** són les paraules que substitueixen els noms o el grup nominal en una oració.

Els pronoms personals substitueixen les persones gramaticals i poden ser forts o febles.

Els pronoms personals són: **Jo, Tu, Ell, Ella, Nosaltres, Vosaltres, Ells i Elles.**

3.5- ELS PRONOMS PERSONALS FEBLES.

Els **Pronoms personals febles** funcionen com els substantius, però no poden fer de subjecte i no tenen significat per ells mateixos, sinó que el seu significat varia segons la paraula que substitueixen.

Els **pronoms personals febles** són:



PRONOMS FEBLES						
		Singular		Plural		Funcions
		Davant Verb	Darrere Verb	Davant Verb	Darrere Verb	
1ª persona		em m'	'm -me	ens	'ns -nos	Complement directe (CD)
2ª persona		et t'	't -te	us	-us -vos	Complement indirecte (CI)
3ª persona	Masculí	el l'	'l -lo	els	'ls -los	Complement Directe (CD)
	Femení	la l'	-la	les	-les	Atribut
	Neutre	ho	-ho	ho	-ho	Complement Directe (CD)
	Masculí Femení	li	-li	els	'ls -los	Atribut
	Reflexiu	es	s'	's	-se	Complement Directe (CD) i indirecte (CI) de sentit reflexiu
Adverbials		hi		-hi		Complement Circumstancial
		en	n'	'n	-ne	

Activitats

5.- Completa les següents frases amb les formes del pronom feble de primera persona singular o plural.

- La nota de l' examen.....ha animat.
- Porta.....un record que ens agrada.
- El nostre amic sempre.....ha dit la veritat.
- Ajuda.....que vull acabar prompte.
-pensava que no vindria.
- Volia entrar ràpidament per reservar..... nostre lloc preferit.
- El curs passat vaig esforçar..... molt.

6.- Completa les següents frases amb les formes del pronom feble de segona persona singular o plural.

- Vols que..... presente a Pere?
- Espera, que vull explicar.....la meua vida.
- Fixeu.....en l' ortografia abans d' acabar el control.
- No.....escoltaré si continueu amb aquesta actitud.
- Digues com.....ha anat l' excursió.
- No he pogut dir.....el que em vau preguntar.
- Si tens gana, menja.....una pera.
- No patiu,.....mantindré informades.



7.- Completa les següents frases amb les formes del pronom feble de tercera persona en masculí singular o plural.

- He de parlar amb Arnau. Onpuc trobar?
- Veient.....tant content, no sabia com donar-li la mala notícia.
- Aquests llibres,.....trobaràs a la biblioteca.
- Hem vist el problema, però no.....hem solucionat.
- Els poemes, reciteu.....de memòria.
- Estudia.....bé, el tema d' història.

8.- Completa les següents frases amb les formes del pronom feble de tercera persona en femení singular o plural.

- Aquesta notícia, javaig llegir la setmana passada.
- Les falles, mira.....bé que prompte les cremaran.
- Sempre li havien de dir les respostes, noencertava mai.
- Si no tenen prou diners per pagar la casa.....hipotecaran.
- Aquesta activitat volem corregir.....a classe.

9.- Completa les següents frases amb les formes del pronom feble de tercera persona que fan la funció de complement indirecte:

- A Encarna, compra.....el llibre.
- A Josep, regala.....flors.
- A Llúcia.....agraden els bombons.
- A Vicent.....agraden més els caramels.
- Elles no han entès les preguntes que.....feia.
- Ells no han acudit a l' hora que.....vaig dir.
- A ells podríem regalar.....unes sabatilles.
- A les meues germanes, compra.....unes novel·les.
- Als meus cosins, compra.....qualsevol cosa.

10.- Ompli els buits amb les formes dels pronoms febles ES/HO/EN:

- I tu, què..... penses de totes aquestes coses?
- Va asseure.....al sofà.
- Volia tres camises i només.....he trobat una que m' agrada.
- Demà.....buscaré més.
- Abans de comprar.....pregunta quan val.
- Els qui.....vulguen veure que entren.

- Tu tens molts bolígrafs. Porta.....uns quants i els repartirem.
- Notracta de comprar.....molts.
- M' han preguntat si sóc estudiant i he dit que sí que.....sóc.
- Maria.....ha unit al nostre grup.
- Ací teniu els fulls, agafeu.....dos.
- Si algú actua malament, procura impedir.....
- Preguntes si hi ha pa? Doncs sí, que..... hi ha.

4.- Ortografia i vocabulari.

4.1- ORTOGRAFIA DE G/J.

La utilització de les grafies **G** i **J** poden generar confusions, les normes generals d'utilització són les següents:



Lletra G.

REGLA	EXEMPLE
- Sempre davant i .	Girar, Gilet, Girona, enginyer...
- Davant e (la majoria de vegades).	Gesta, gent, geperut, pagès...

Lletra J.

REGLA	EXEMPLE
- Davant a, o, u .	Jardí, rajar, joglar, jove, julivert...
- Els infinitius de molts verbs de la 1 ^a conjugació acabats en -jar .	Abreujar, estiuejar, marejar, penjar...
Davant -ecc i -ect .	Injecció, projecció, trajectòria, projectil...
Verbs Ajaure / Ajeure.	ajagut, ajeia, ajèieu, ajeien...
- Davant e, i (excepcionalment).	Jehovà, Jerusalem, Jesús, Jeremies, Jericó...
En els mots...	Majestat, jerarca, jeroglífic, jet...

4.2- ORTOGRAFIA DE TG/TJ.

La utilització de les grafies **TG** i **TJ** poden generar confusions, les normes generals d'utilització són les següents:



Lletra TG.

REGLA	EXEMPLE
- Entre vocals davant e, i .	Desitgem, salvatge, heretge, rellotge, jutge, metge, fetge...

Lletra TJ.

REGLA	EXEMPLE
- Davant les vocals a, o, u .	Viatjar, jutjar, desitjar, santjoan, fetjur...
- Infinitius d'alguns verbs de la 1 ^a conjugació acabats en -tjar .	Desallotjar, ensitjar, enutjar, homenatjar...

Activitats
11.- Escribe G, TG, J O TJ; segons calga:

salva___e ___elat pla___a plu___a passei___
 passe___ar ma___estuós taron___er paisa___e le___ítim
 me___essa forma___e ima___e repor___e mi___à -
 via___e via___ar ___endre

12.- Ompli els buits amb J, G, TG, TJ; segons calga:

- El pa___és vi___ila sempre les collites de taron___ers.
- No crec que ___eremies ha___a lle___it la carta.
- ___a n'estic fart! Deixarem el carrua___e al ___ara___e.
- Aquella palometa semblava ro___a, però no ho era.
- No fu___iu quan la ___ent cride.
- No patiu que no us mare___areu encara que pu___eu a la barca.

4.3- ORTOGRAFIA DE X/IX

La utilització de les grafies **X** i **IX** poden generar confusions, les normes generals d'utilització són les següents:

**Lletra X****REGLA**

- A **principi** de **paraula**.
- **Darrere** de **consonant**.
- Darrere de **ex-** seguit de **vocal o h**.
- **Després** de **i** o de **u**.

EXEMPLE

Xic, xocolata, xalet, xopar...
 Porxada, punxa, orxata, ganxo...
 Exhibició, èxode, exacte, exhortar...
 Boix, cuixa, rebaixa, flux, greix...

Lletra IX**REGLA**

- **Enmig** i **final** de paraula **darrere a, e, o, u**

EXEMPLE

Faixa, queixa, moixama, flux...

Activitats
13.- Ompli els buits amb la grafia adequada (X, IX):

- El ___ic és molt e___erit, ha pescat moltes an___oves amb el va___ell.
- A les reba___es comprarem unes cadires de re___eta.
- Tenien rau___es de mala sort, per ser ___afaders.
- Pun___a'm, però a la pan___a no
- Agafen el pe___ amb ___ar___a.
- ___avier era un e___pert en vi de ___erés, ___acolí i ___ampany.

4.4- ORTOGRAFIA DE TX/IG

La utilització de les grafies **TX** i **IG** poden generar confusions, les normes generals d'utilització són les següents:

Lletra TX

REGLA	EXEMPLE
- Sempre entre vocals.	Matxet, motxilla, petxina, gaspatxo...
- A final de paraula , darrere de vocal si els derivats tenen tx.	Empatx, escabetx, capritx...
- A principi de paraula en nom de llocs, cognoms i manlleus . (excepcionalment)	Txec, Txapela, Txèquia...

**Lletra IG**

REGLA	EXEMPLE
- A final de paraula, darrere de vocal si els derivats s'escriuen amb g/j tg/tj .	Safareig, mareig (<i>marejar</i>), passeig (<i>passejar</i>), desig (<i>desitjar</i>)

Activitats
14.- Posa les grafies següents TX, IG, G, J, TJ, TG als buits de les paraules.

- Un co___e de fabricació ___eca.
- He comprat remola___a i també alguna pano___a.
- Em va___esqui___ar amb el ra___de la font.
- Si sents que xiulen les fle___es, fu___corrents i no et quedes al mi___.
- Es va encapri___ar d'un fi___er de mil fi___es.
- Desi___em i necessitem tindre una mi___ana de set.

15.- Posa x, ix, tx, ig on pertoque:

___arop	pun___ar	cartu___	bate___	gava___os
lle___	ei___amplar	mar___ar	ca___a	ba___iller

4.5- VOCABULARI I FRASES FETES: SINÒNIMS I ANTÒNIMS.

- Els **sinònims** són paraules que tenen el mateix significat o semblant.
Per exemple: cotxe, vehicle, automòbil.
- Els **antònims** són paraules que presenten significats oposats, es a dir, signifiquen el contrari.
Per exemple: calent-fred, alt-baix, blanc-negre...



Activitats

16.- Ompli la quadricula següent amb sinònims i antònims.

	ANTÒNIM	SINÒNIM		ANTÒNIM	SINÒNIM
Difícil			Jove		
Callar			Caro		
Positiu			Estalviar		
Netejar			Cobrar		
Blanco			Bonic		
Comprar			Petit		
Rugós			Mullat		
Alt			Pujar		
Llarg			Dia		

5.-Expressió.



5.1 LES XARXES SOCIALS I LES RELACIONS.

LES XARXES SOCIALS HAN CANVIAT LES RELACIONS HUMANES.



Els resultats d'un estudi encarregat per l'associació britànica "**Cystic Fibrosis Trust**" va revelar la importància de les xarxes socials en el procés de les relacions humanes.

Les xarxes socials han canviat de manera significativa les relacions humanes. Per tractar d'entendre com aquest desenvolupament es reflecteix, l'Associació Britànica de Fibrosis Quística ha encarregat un estudi sobre el fenomen. Aquest grup s'ocupa principalment de la gestió de

pacients amb fibrosis quística per als qui les xarxes socials són una eina de gran importància en la seva vida quotidiana.

Helen Oxley és una psicòloga en el centre d'adults associatiu de Manchester. Ella li diu a The Guardian: "Per a la majoria de les persones, Internet és una manera de mantenir-se en contacte amb els seus éssers estimats, però per a les persones que estan aïllades a causa d'una malaltia, juga un paper més important i amb freqüència pot actuar com una línia de vida." Ella diu que les persones que sofreixen de malalties perceben Internet com una eina valuosa que els permet superar el seu aïllament.

Segons l'estudi realitzat per la **Cystic Fibrosis Trust**, una de cada deu persones que utilitzen les xarxes socials es troba amb el seu millor amic online o tenen expectatives de fer-ho a través d'aquest mitjà. A més, el nombre mitjà de contactes d'una persona que manté la Internet en general correspon a dues vegades el nombre d'amics físics. Una tendència que pot explicar-se per la

confiança establerta pels mitjans de comunicació. A través d'aquestes xarxes, l'usuari se sent més còmode, més obert i confiat. A més, el 23% de persones poden sol·licitar una adreça de correu electrònic o el nom complet a un desconegut, contra un 5% pot sol·licitar un nombre telefònic. Sí, les xarxes socials semblen fomentar les relacions humanes i ser una bona teràpia per a persones en situació d'aïllament.

Un estudi independent mostra que els pares consideren Internet com a responsable de la disminució de rendiment acadèmic dels seus fills. En l'actualitat el 50% dels joves d'edats compreses entre 12 i 17 anys utilitzen les xarxes socials tots els dies, mentre que només el 16% utilitza la Internet per treballar. D'acord a la voluntat de Gardner, director de Childnet de l'organització: "Els xiquets menors de 15 anys mai han conegut un món sense Internet, ha revolucionat la forma d'aprendre, jugar i comunicar-se entre si."

Activitats

17.- Expressa amb les teues paraules allò que has llegit en el text anterior.

6.-Literatura.

6.1- LES FIGURES RETÒRIQUES.

Les figures retòriques són una sèrie d'elements propis del llenguatge literari que s'utilitza per donar una intenció al poema. Són formes d'expressar-se per fer que el poema tinga una major musicalitat, ritme, rima...

Les figures retòriques més utilitzades són:

1. **AL.LITERACIÓ:** és la repetició intencionada d'uns mateixos sons al llarg d'uns versos.

Per exemple:

Xoca l'embruix de clenxes arrauxades
amb un esqueix de xarpelleres fluixes
S'eixamplen les eixides enxubades,
s'aixequen eixams de moixes bruixes.



2. **ANÀFORA:** és la repetició de la mateixa paraula o grups de paraules al començament de determinats versos o estrofes per reforçar el sentit i donar-li simetria.

Per exemple:

Enrere, molt enrere,
hi ha una closa entre parets...
Enrere, molt enrere...
hi ha un camí de profundes ronderes...



3. **ANTÍTESI:** és la oposició en una mateixa frase dos paraules, pensaments o expressions de sentit contrari.

Per exemple:

Tindreu els ulls **vessant**
 i les mans **buides!**

4. **ASÍNDETON:** És l'eliminació de les lletres que fan de connexió. (normalment conjuncions copulatives).

Per exemple:

Veieren el mot anorreat, desfet, tancat, blasmat, privat de l'aire l'envolta.
 (eliminació de la **partícula "i"**).

5. **COMPARACIÓ:** és fer una relació de semblança (de forma, funció, mida, color...) entre l'objecte real del què es parla i un objecte imaginat per l'autor.

Per exemple:

La pell de la mar, de mocadors farcida,
sembla guarnir-se per al nostre comiat.
 (L'autor compara com les ones de la mar s'allunyen al moviment de els mocadors quan les persones despatxen alguna altra persona).

6. **ENCADENAMENT:** és el trencament forçat del discurs al final d'un vers que té la seua continuació en el vers posterior.

Per exemple:

Hem fet un camí extens, i ja em diràs
on és la boira que amagava el sol.
Quin munt d'instantis viscuts en temps
 escàs!

7. **EPÍTET:** és la utilització d'un adjectiu que no aporta cap contingut significatiu essencial (donaria el mateix que no fora al text).

Per exemple:

Les més **humils** engrunes
 no foren un regal?



8. **HIPÈRBATON:** consisteix en una alteració forçada de l'ordre gramatical d'una frase per aconseguir el ritme adequat o la mètrica desitjada.

Per exemple:

Ens sorprèn aquesta essència **tova**
 quan apareix un nou penediment
 I treu el pap que la feblesa **cova**.



(L'orde sintàctic normal del darrer vers seria: "i treu el pap que cova feblesa". Calia una rima consonant amb el primer vers i s'ha aconseguit alterant l'ordre)

9. HIPERBOLE: és un figura que es fonamenta en una exageració evident.

Per exemple:

Tronen els canons i,
 en la distància,
esquitxen tot l'espai
amb les desferres
 d'un poble commogut i esporuguit.



10. INTERROGACIÓ RETÒRICA: es formula una pregunta que no espera cap resposta per part de ningú.

Per exemple:

Alcem els ulls amunt
 com qui clama a tots els astres
 i la volta esdevé un immens interrogant.
Hi som a temps encara?

11. IRONIA: consisteix en expressar una intenció amb una expressió de significat absolutament contrari creant un efecte de burla.

Per exemple:

heu proclamat al món
 la vostra **proesa solidària**.

Utilitzar la paraula proesa, referint-se a la guerra acompanyada de solidària, no té trellat més que si fora una burla de la mateixa.

12. METÀFORA: és la figura en la qual se substitueix l'objecte real per un d'imaginari, amb el qual existeix una determinada analogia.

Per exemple:

Un trau sinuós,
 oberta al mig d'aquest tapís obscur,



Un trau sinuós expressa la figura de la lluna en quart creixent i el tapís obscur representa la nit.

13. PARADOXA: és l' expressió d'un enunciat cert, però que conté dos conceptes antagònics que generen un efecte contradictori, absurd o inversemblant.

Per exemple:

Hipnotitzat,
 tan prop de tots i tan lluny de tothom
 que fa basarda



La contradicció és aparent "prop de tots" per l'enorme aglomeració de cossos i "lluny de tothom" per la impossibilitat de comunicació.

14. POLISÍNDETON: és la repetició successiva o freqüent d'una conjunció per donar més força a l'expressió.

Per exemple:

*I en tenen per a tot
i no n'abasten gens
i encara en deuen
a qui més m' estime.*

7.-Per repassar...



18.- Torna a escriure les oracions següents canviant el gènere dels substantius

- Aquell home de la camisa blava collia raïm.
- Aquesta nit cantarà Plácido Domingo.
- El seu nebot juga molt bé a la pilota.
- No funciona el telèfon del nou director.
- El vi fa sang i l'aigua, fang.
- Després van portar un perol d'arròs al forn.
- Aquell dia la senyora de la casa parlà amb tots els convidats.

19.- Escriu el llistat de tots els adjectius qualificatius que apareixen a les oracions de l'exercici anterior.

20.- Substitueix les paraules en negreta per pronoms febles.

- **Joan** necessita la **bicicleta**; deixeu ____ ____.
- **Nosaltres** conduïrem el **cotxe** si ____ ____ deixes.
- **Ella** encara no sap **res**; no ____ ____ hem dit.
- **Tu** sí que tindràs el **llibre**; ____ ____ portem.
- No parlem d'**això** ara, ja ____ parlarem demà.
- Si **tu** vas al **cine**, nosaltres ____ ____ acompanyarem.

1.-Comprensió.



1.1- TEXT EXPOSITIU: CONSUMIDORS NO TAN LLIURES

Llig el següent text:

CONSUMIDORS NO TAN LLIURES



Pensa que gasta els seus diners en allò que vol amb total llibertat? Potser no sap que l'elecció del consumidor, sobretot en les grans superfícies, està mediatitzada per multitud de tècniques de màrqueting que escapen al seu control. Els potencials compradors es veuen exposats a una ingent quantitat d'informació distribuïda de manera subliminar, unes

vegades, i unes altres descaradament directa. Fins la música de fons té la seua funció: fer-li agradable l'estada i com més duradora millor. Des de la concepció del producte, passant per la ubicació, el preu, els envasos, les grandàries, els colors, etc., fins a les campanyes publicitàries, tot ha sigut meticulosament estudiat. No es deixa a l'atzar res. Fins el detall més insignificant, segons l'opinió dels experts, pot fer fracassar la venda d'un producte. Després d'uns quants anys d'experiència i d'uns quants més d'investigació, les grans superfícies han ideat un complet manual d'estratègies per conèixer la conducta de compra dels seus clients i generar una demanda de productes major de la real.

Busca el significat de les expressions o paraules noves al text:

1. Detall: Circumstància o particularitat d'un tot, minúcia.
2. Ritu religiós:
3. Elements culturals:
4. Pràctiques lúdiques:
5. Fusta de carrasca:
6. Tornejada:
7.



1.- Digues si les següents afirmacions són vertaderes (V) o falses (F) segons el text anterior.

- a) El comprador selecciona lliurement els articles quan realitza la compra a les grans superfícies.
- b) El volum d'informació distribuïda, siga subliminar o directa no afecta els potencials consumidors.
- c) La situació del producte, el color, els envasos, etc., no és fruit de la casualitat.
- d) Tots els detalls són estudiats, no es deixa res a l'atzar, el detall menys important pot fer fracassar un producte.
- e) Les grans superfícies tenen una estratègia definida per tal d'incrementar el volum de vendes.

2.- Feu un resum del text anterior (sis línies).

.....

.....

3.- Escriviu el significat de les paraules subratllades en el text.

- Mediatitzada: _____
- Ubicació: _____
- Meticulosament: _____
- Estratègies: _____

2.- Comunicació.

2.1- ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ.

Els mitjans de comunicació són aquells mitjans que utilitzem les persones per tal de poder informar, formar, entretenir i vendre al conjunt de la societat. Els principals mitjans de comunicació que existeixen són: la premsa, la radio i la televisió.

2.3- LA PREMSA ESCRITA.

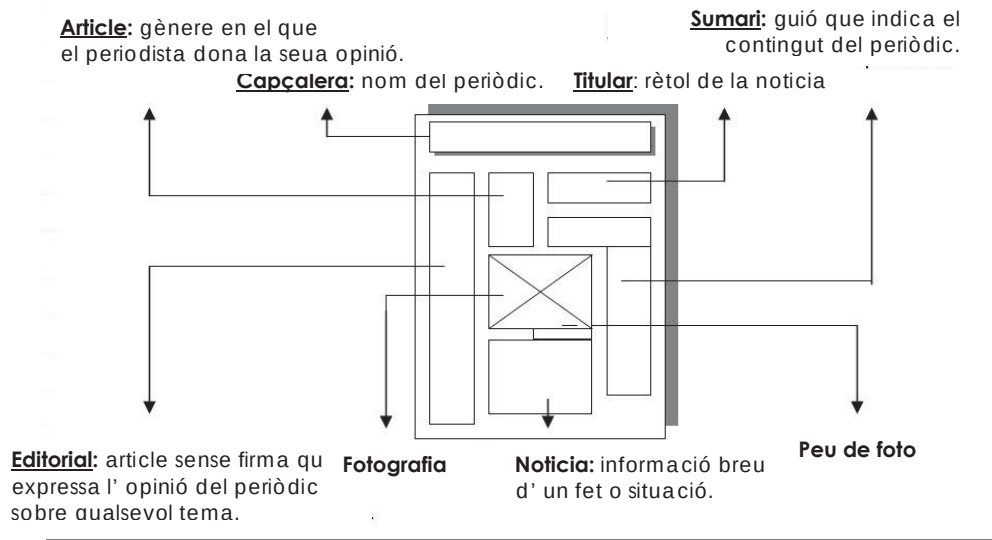
La premsa escrita encara a dia d'avui es un mitjà de comunicació que arriba a moltes persones diferents i que malgrat tot el que han avançat les noves tecnologies encara té els seus fidels. Cada dia més hi ha més premsa escrita que es reparteix de forma gratuïta a les eixides del metro, les parades de l'autobús, les eixides del cinema...

En ella treballen multitud de professionals encarregats de diferents tasques:

- Director/a: Coordina el treball dels distints professionals.
- Redactor/a: El-labora notícies i articles.
- Reporter/a: El-labora reportatges i notícies sobre el terreny. Van acompanyats de fotografies.
- Enviat especial: Periodista que es desplaça al lloc dels fets per a realitzar una informació.
- Corresponsal: Periodista que treballa en un lloc diferent a on està la central del mitjà de comunicació. La diferencia amb la persona enviada especial és que el/la corresponsal està indefinidament en una ciutat determinada i el/la enviat/da acudeix allí només per a la notícia.
- Cronista: Periodista especialitzat7da en diferents temes com esports, política, cor... que realitzen cròniques d' un tema en particular.
- Columnista: comentarista habitual, escriu les columnes.
- Maquetador/a: Dissenya les pàgines del periòdic.
- Teclista: Introdueix els textos a l' ordinador.



La portada d' un periòdic té les següents parts:



En el periodisme existeixen molts gèneres però pot ser és més interessant que es centrem en el gènere informatiu. Aquestes són les parts més importants:

- **L'editorial:** és un article, normalment signat pel director de la publicació en la que expressa la seua opinió sobre algun fet en concret. Amb l'editorial podem identificar la ideologia del periòdic.
- **La notícia:** la intenció de la notícia és informar al lector sobre un fet ocorregut d'actualitat o interès general. No s'expressa cap ideologia, només es descriuen els fets ocorreguts. Respon a les 6 preguntes (Què?, Qui?, Com?, Quan?, On?, Per què?).
- **El reportatge:** és un text on es combina la informació amb la descripció, per tant és un text on s'utilitza literatura.
- **L'entrevista:** és un text on es fa la descripció del personatge al que es realitzarà l'entrevista. Es fan preguntes sobre el tema d'interès de la persona a la que es farà l'entrevista.

3.-Gramàtica.



3.1.- L'ORACIÓ.

L'oració és la unitat mínima de comunicació, amb sentit complet, formada per 2 components: subjecte i predicat.

L'oració sempre ha d'estar constituïda per un **verb**, si no existeix verb parlem d'una frase.

Per exemple:

- Lluïsa **compra** sempre al supermercat. → Oració.
- Quina calor! → Frase ja que no hi ha verb.

Els components de l'oració han de concordar en gènere i nombre, es a dir, **el subjecte i el predicat** d'una oració han de tindre el mateix nombre (singular o plural) i la mateixa persona (primera, segona o tercera).

- El **subjecte** designa de què o de qui podem dir alguna cosa. És el que realitza l'acció del verb. Concorda amb el verb en persona i nombre.

Per exemple:

La nostra amiga Maria ha arribat al poble aquest matí.

Subjecte

- El **predicat** designa la funció que ha de fer el subjecte de l'oració.

Per exemple:

Els viatgers arribaren molt cansats

Predicat



3.3.- EL SUBJECTE DE L'ORACIÓ I ELS SEUS COMPONENTS.

- ⇒ El **sintagma nominal** (SN) que fa de subjecte, indica l'ésser o objecte que realitza l'acció del verb.

Per exemple:

El meu gat passeja pel terrat.

(SN)



- ⇒ El **nucli del subjecte** (SN) pot ser un nom, un pronom, un infinitiu o una paraula substantivada. A continuació trobem alguns exemples:

Els **pobres** escoltaven amb el cor en un puny (Adjectiu Substantivat).

Ells canten una cançó (Pronom Personal).

Plorar és humà (Infinitiu Substantivat).

- ⇒ Els **complements del nucli** del subjecte poden ser:

- **Determinants:** articles, demostratius, possessius, numerals...

- **Complements del nom:** adjectius, noms,...

Per exemple:

Els teus estimats músics de la banda
(Det) (Adjc) (Nucli)



Activitats

4.- Assenyala el sintagma nominal de les següents oracions:

- Gat i gos es barallen sempre.
- Carles ha comprat el pa del dinar.
- Anem a jugar al futbol.
- Quina calor!
- Marta i Lluís han trencat la fotografia.
- Bon dia!

5.- Analitza els components dels subjectes de les oracions següents:

- El meu recull d'articles és molt divertit.
- Benidorm és una ciutat molt alegre.
- La remor de la multitud llunyana entrava per la finestra.
- Cada temporada ens porta un paisatge diferent.
- El peix fresc del llac Reina Victoria estava boníssim.
- Parlar és un bon costum.

3.4 EL PREDICAT DE L'ORACIÓ I ELS SEUS COMPONENTS.

⇒ Un **sintagma verbal** (SV) que fa de predicat és l'acció, allò que fa el subjecte. La part més important, el nucli, és un **verb**.

Per exemple: El meu gat **no dorm a casa**

Predicat



⇒ Els **complements del verb** són aquelles paraules que acompanyen el verb per a donar informació. Segons la funció del verb, el nucli del SV pot portar diversos complements:

- **Complement directe** (CD): Hem comprat **uns quants llibres**.
- **Complement indirecte** (CI): Portem les coses necessàries **per al viatge**.
- **Atributs** (AT): Lluís és **metge**.
- **Circumstancials** (CC): Arribaren **ahir** a Gandia.

Activitats

6.- Senyala el sintagma verbal de les següents oracions:

- Acabaré el tapís demà.
- La dona baixava amb moltes precaucions.
- El president estava molt malhumorat.
- Començarem l'estudi el mes de març.
- Els tres germans semblen molt bones persones.
- Els resultats no han agradat a ningú.
- Els membres del jurat han declarat culpables els acusats.

Per saber diferenciar què és cada cosa, **subjecte (SN)** i **predicat (SV)**, és molt senzill, només has de seguir els passos següents:

1. **Busca el verb i senyala'l** (exemple: *passejà, està...*), i del verb cap al final de la frase normalment serà el sintagma verbal.
2. **Pregunta-li al verb qui realitza l'acció** (exemple: *gos, casa...*). El que ho fa és el sintagma nominal. En síntesi, tot allò que no és el sintagma verbal és el sintagma nominal.

Per exemple:

Vaig ràpid a casa
SV(predicat)

Com veus en aquesta oració no hi ha sintagma nominal perquè quan preguntem al verb qui va ràpid ens diu que jo, i no està posat.

Aquest sintagma nominal està **elidit**, és a dir, no està.

El que hem de fer és el següent:

(JO) Vaig ràpid a casa
(subjecte) SV(predicat)



Com pots observar es posa entre parèntesi el subjecte i tota l'oració és sintagma verbal.

Activitats

7.- Senyala el SN i el SV d'aquestes oracions:

- Robert treballa molt.
- Ella estudia per les nits.
- El meu amic viu al costat de la teua casa.
- Anem a Castelló per l'autovia.
- Sou massa plorons.
- La meua companya viu al carrer Carmen.
- El veí fa mobles.
- Tinc molta gana.
- Estic entenent tot el que em dius.
- La mare se n'ha anat al mercat.

3.5 EL COMPLEMENT DIRECTE (CD) I EL COMPLEMENT INDIRECTE (CI).

- ⇒ El **Complement directe** (CD) és la part del predicat sobre la qual recau l'acció del verb. Encara que no és sempre el complement directe sol anar darrere del verb, al qual s'uneix sense cap preposició.

Per exemple:

- Veig **núvols** (CD=nom)
- M'han enviat **una panera de roba** (CD=Sintagma nominal)



- Jo vull **aquell** (CD=pronon)
- M'han dit **que demà plourà** (CD= Oració)

⇒ El **Complement Indirecte** (CI) ens indica el destinatari de l'acció del verb o del verb i el complement directe. Normalment es lliga al verb amb les preposicions “a” i “per a”, les quals no formen part del CI, sinó que només fan de nexa d'unió.

Per exemple:

- Compra menjar per a **Sam** (CI= nom)
- Compra menjar per **al gos de casa** (CI= Sintagma nominal)
- Compra-**li** menjar (CI= Pronon)
- Compra menjar **al gos que juga amb tu** (CI= Oració)

Activitats

8.- Diferencia el CD i els CI de cadascuna de les oracions següents:

- Comprarem un pollastre rostit.
- La xiqueta vol un refresc.
- Tots li explicaren contes.
- He preparat un berenar per a tots.
- Deixa-li la bicicleta.
- Lluís tocarà la guitarra.

3.6 ELS COMPLEMENTS CIRCUMSTANCIALS I EL COMPLEMENT PREPOSICIONAL.

Les accions que ens indiquen el verbs poden produir-se segons circumstancies de lloc, de manera, de companyia, d'instrument, de temps, de quantitat... Les paraules o grups de paraules que indiquen alguna d'aquestes circumstancies s'anomenen **complements circumstancials**(CC).

Anem a veure alguns exemples:



- Els viatgers arribaran **dilluns de matí** (CC de temps).
- Tots van rebre la noticia **amb mostres d'alegria** (CC de mode).
- La iaia ha portat la bossa **amb les dues mans** (CC de quantitat).
- Hem quedat a les 5 **a la font del poble** (CC de lloc).

Hi ha alguns verbs que necessiten l'ajuda d'una preposició per tindre sentit, ja que per si sols no ho tindria, en aquest cas estariem parlant d'un **complement preposicional**(CPrep):

Per exemple:

Juguen **a la pilota**
(CPrep).

9.- Subratlla els complements circumstancials de les següents oracions i indica de quina manera són:

- Els meus germans tornaran el mes de gener.
- Agafa els llibres de l'armari.
- Aquell xiquet dibuixa molt bé.
- Els nostres cosins viuen a Brasil des de l'estiu passat
- Ens explicà les coses amb tota sinceritat.

3.7 LES ORACIONS SIMPLES: PREDICATIVES I COPULATIVES.

⇒ Les **oracions simples** són aquelles que només tenen un verb com a nucli del sintagma verbal:

Per exemple:

- Carles **juga** a la pilota.
- Tot el poble **està** a la plaça.



Dins les oracions simples podem trobar **dos tipus d'oracions**:

1. **Les oracions copulatives**: quan el seu nucli o verb és el verb ser o ésser, estar i semblar (anomenats verbs copulatius). Aquests verbs es caracteritzen per necessitar **atributs** que atribueixen certes característiques al verb perquè la frase tinga sentit. Aleshores, quan en una oració ens trobem amb un **verb copulatiu**, buscarem de seguida l'atribut corresponent.

Per exemple:

<u>Nosaltres</u>	<u>som amables</u>
<u>N</u>	<u>V Atribut</u>
SN (subjecte)	SV (predicat)

<u>Enric</u>	<u>està trist</u>
<u>N</u>	<u>V Atribut</u>
SN (subjecte)	SV (predicat)

2. **Les oracions predicatives** quan el seu nucli o verb: **no** és el verb ser o ésser, estar i semblar, es a dir, és **qualsevol altre verb** va acompanyat de **complements**. Els verbs predicatius es caracteritzen per tindre **complements** que atribueixen certes característiques al .

Per exemple:

<u>Nosaltres</u>	<u>discutim</u>	<u>tranquil·lament.</u>
<u>N</u>	<u>V</u>	<u>Complement</u>
SN (Subjecte)		SV (Predicat)

<u>Enric</u>	<u>pensa</u>	<u>una excusa.</u>
<u>N</u>	<u>V</u>	<u>Complement</u>
SN (Subjecte)		SV (Predicat)



Activitats

10.- De les següents oracions senyala si són predicatives o copulatives:

- Aquell xic és arquitecte.
- Aquell altre xic estudia Medicina.
- La malalta sembla molt recuperada.
- El teu germà aparenta més edat.
- La llibreta que em deixares està molt vella.
- L'advocat dels nostres clients sembla estranger.

3.8 ORACIONS TRANSITIVES, INTRANSITIVES I IMPERSONALS.

- ⇒ Les **oracions transitives** són aquelles que com a complement porten sempre el CD. Pot anar acompanyada d'altres complements com el CI, però **és imprescindible** que hi haja **complement directe**.

Per exemple:

Maria deia **coses agradables**.
(CD)



- ⇒ Les **oracions intransitives** són aquelles que **NO poden portar CD**. Mai tindran com a complement un CD, poden portar qualsevol altre complement CI, CC...

Per exemple:

Maria parlava **amb els amics**.
(CI)

- ⇒ Les **oracions impersonals** són aquelles que **no tenen subjecte**. Els verbs que s'utilitzen no fan referència a cap subjecte. Aquests **verbs són conjugats només en 3ª persona del singular o del plural**. Algunes són:

- **Unipersonals:** expressen fenòmens naturals i només es poden construir en 3ª persona del singular. Per exemple: *plou, neva, trona...etc.*
- **Formals:** són construïdes també amb la 3ª persona del singular, però amb verbs que, normalment, no són impersonals. Per exemple: *hi ha molta gent; fa molts anys...*
- **Eventuals:** són oracions en que el subjecte és desconegut o elidit intencionadament: *trunquen a la porta; no li donen permís...*
- **Reflexes:** són construïdes amb els **pronoms reflexius es i se**. Per exemple: *es diu que serà elegit; s'aprova la proposta...*

4.-Ortografia i vocabulari.



4.1 ORTOGRAFIA DE L/LL/L.L/TL/TLL

En aquest grup de lletres consonàntiques **L**, **LL**, **L.L**, **TL** i **TLL** la major dificultat és la de diferenciar quan s'ha d'utilitzar una lletra o una altra.

Lletra L	
REGLA	EXEMPLE
Només trobarem L inicial en cultismes .	Labor, làmina, lepra, lògica, lira...
Lletra LL	
REGLA	EXEMPLE
Els mots que en llatí començaven per L .	Lupu = Llop, Lepore = Llebre...
Lletra L.L	
REGLA	EXEMPLE
S'escriu L.L els mots començats per prefixes al.l , il.l , col.l , gal.l , mil.l , sil.l .	Al·legoria, il·legal, col·lecció, Gàl·lia, mil·lenni, síl·laba.
S'escriu L.L les paraules acabades en el.la , il.la , il.lar .	Parcel·la, goril·la, tranquil·la
S'escriu amb L.L mots diversos.	Apel·lar, cèl·lula, excel·lent, nul·litat, metàl·lic...
Lletra TL	
REGLA	EXEMPLE
S'escriu amb tl algunes paraules	Ametla, batle, motlura...
Lletra TLL	
REGLA	EXEMPLE
S'escriuen amb tl alguns substantius	Bitllet, butlletí, ratlla, rotllo...
S'escriuen amb tl alguns verbs	Enrotllar, ratlla, desenrotllar...

Activitats

11.- Ompli els buits amb les grafies **L**, **LL**, **L.L**, **TL** o **TLL** segons corresponga:

- Buscava co__aboradors per fer una pe__ícula.
- "La cua de pa__a" és una co__ecció de nove__es po__iciàques.
- Els meus co__egues fan bona ca__igrafia.
- A la gua__a del ba__e no li agrada la'ame__a.
- Tenia la i__usió d'embarcar-se en una carave__a.
- Alexander Fleming va ser l'escocés i__ustre que inventà la penici__ina.
- Un mi__ímetre és la mi__èsima part d'un metre.
- La varice__a és una ma__altia infectocontagiosa.
- Cami__a, si prens una mica de ti__a et trobaràs més tranqui__a.

12.- Ompli els buits amb les grafies **L**, **LL**, **L.L**, **TL** o **TLL** segons corresponga:

Mi__enari Loca__itat Co__ocar Crista__í But__etí
 Insta__ar Co__isió __una Ra__ar Pupi__a

4.2 ORTOGRAFIA DE M/N.

Les regles ortogràfiques de les lletres **M i N** són molt senzilles:



Lletra M	
REGLA	EXEMPLE
- Davant b, p, m, f .	Àmbit, camp, commoció, àmfora..
- En els prefix amfi- i circum- .	Amfibi, circumval·lació...
- S'escriu m al final .	Àlbum, betum, fem...
- En alguns mots .	Tramvia, triumvir, premsa, comtessa...

Lletra N	
REGLA	EXEMPLE
Davant V .	Envit, canvi, convenient...
Topònims i noms propis .	Canberra, Istanbul...

Activitats

13.- Col·loca M o N segons corresponga:

Pré__er Ma__car I__maculada A__nistia Aca__par
 Be__merescut Parani__f I__necessari E__farinar Co__forme
 Co__venir Circu__val·lació Circu__stància Colu__na

4.3 ORTOGRAFIA DE MP/NY.

Podem trobar-nos en les grafies MP i NY, les seues regles ortogràfiques són:

Lletra MP	
REGLA	EXEMPLE
S'escriu mp davant t .	Prompte, exempt, atemptar...
S'escriu mp davant c .	Assumpció, exempció, redempció...

Lletra NY	
REGLA	EXEMPLE
S'escriu ny SEMPRE	Espanya, canya, estrany, codonyat...

La lletra **ny**, correspon al só de la lletra **ñ (del castellà)** que al alfabet valencià NO existeix.

Activitats

14.- Substitueix els buits per M, N, MP o NY, segons corresponga:

- I__mortalitat - Codo__er - Sí__toma - Rede__ció
 - Pi__a - Espa__ol - Co__te - Se__alar
 - Ca__a - Alema__ - Te__tativa - Pica__a

4.4 VOCABULARI I FRASES FETES: LES FRASES FETES I EXPRESSIONS.

A la nostra llengua trobem alguns grups de paraules que per sí mateixes tenen significat propi. Podem trobar-ne les **locucions** i les **frases fetes**:

- **Locucions adverbials**, són un grup de paraules que constitueixen una sola unitat per al parlant.

A vegades *A can d'orella* **A corre-cuita**
De bon cor *A dretes* De gom a gom
 A la babalà

- Les **frases fetes**, són oracions amb un significat popular.

Tenir la mà foradada *Haver-li quatre fets*
No tenir ni cap ni peus
Pujar la mosca al nas Bufar i fer ampolles

5.-Expressió.

5.1 L'ECONOMIA MUNDIAL.

L'OBSOLESCÈNCIA PROGRAMADA



L'economia mundial es basa en el consum. Si els ciutadans no consumeixen, aquest sistema econòmic s'enfonsarà.

No obstant això, el planeta té uns recursos finits que s'estan acabant. En altres paraules, aquest sistema econòmic no és sostenible. D'alguna manera, ha de canviar. Ja sigui per obligació, ja que faltaria algun dels recursos que ho sustenten, com el petroli, ja sigui per

l'impuls de polítiques i comportaments sostenibles que canviïn per complet la manera de viure.

Les grans corporacions saben que depenen del consum desafortat. Per tant, no els convé que els productes que venen durin per sempre. És molt més productiu que el producte tingui una vida útil determinada de manera que el consumidor hagi de comprar un altre producte igual o semblant cada cert temps. És el que es diu l'obsolescència programada, fabricar productes que s'espatllen passat un determinat temps, temps que decideix l'empresa que els fabrica. L'obsolescència programada i la publicitat, que convida a consumir productes que, en realitat, el ciutadà no necessita, són els pilars de l'economia actual.

La prova més palpable que l'obsolescència programada existeix és una simple bombeta. Es tracta de la bombeta més antiga del món. Es troba en Livermore, Califòrnia, en una estació de bombers. Aquesta bombeta porta més de cent anys encesa!! Exactament, emet llum des de juny de 1901.

A través d'Internet, es pot veure aquesta mítica bombeta gràcies a una càmera web (www.centennialbulb.org/photos.htm). Des que es pot veure online, ja s'han hagut de canviar dos d'aquestes càmeres perquè s'han espatllat. Hi ha altres bombetes instal·lades des de fa molts anys que encara funcionen: des de 1908, des de 1912, des de 1926 i des de 1930.

Quan es va inventar la bombeta, els grans fabricants es van adonar que, si oferien un producte que durés anys, el negoci no seria rendible ja que la gent no seguiria necessitant bombetes. Així que van decidir crear un filament luminescent que, al cap de cert temps, es trenqués. D'aquesta manera, el consumidor seguiria comprant bombetes tota la seva vida. La bombeta de Livermore es va fabricar abans d'aquesta decisió.

L'obsolescència programada és palesa en l'actualitat en els productes electrònics, com a mòbils, impressores, ordinadors, etc. Cada cert temps, uns pocs anys en general, es compren nous models, bé perquè s'espatlla l'antic, bé perquè s'ha quedat antiquat i es rebutja encara que funcioni perfectament. No els fabriquen per durar.

Activitats

15.- Raona i explica per què “aquest sistema econòmic no és sostenible”, recolzant-te en els arguments que es donen en el text per fonamentar aquesta afirmació.

16.- Després d'haver llegit detingudament el text, explica amb les teues paraules el significat de l'expressió “obsolescència programada”.

6.-Literatura.



6.1 HISTORIA DE LA LITERATURA VALENCIANA (1).

Al llarg de la història de la literatura valenciana han existit nombrosos **autors literaris** de renom que han fet de la mètrica valenciana una de les millors literatures. Al llarg dels temes següents veurem alguns dels autors més destacats de la literatura valenciana.

1.- Ramon Llull

Ramon Llull va nèixer a Mallorca probablement el 1233 i va morir cap al 1315. Als catorze anys va entrar com a patge al servei de Jaume I, i més tard com a majordom de Jaume II. Va ser filòsof, poeta, missioner ... però quan Ramon Llull tenia trenta anys, va experimentar una decisiva transformació espiritual com a conseqüència de la repetida visió de Crist crucificat.



Es considera un dels creadors del català literari, ja que va escriure moltes obres. La seua obra més important és molt immensa i comprèn més de 200 títols en els quals tracta els temes més diversos de la vida i la cultura humana. En aquesta producció –obres filosòfiques, escrits didàctics, tractats místics, poesia i obres narratives – destaquen des del punt de vista literari: *Llibre dels gentils i els tres savis*, *el Blanquerna* i *el llibre de meravelles*, *el llibre de la fi*, *l'arbre de ciència*, *l'arbre de filosofia d'amor* i *el llibre de contemplació*.

En conclusió, l'obra de Llull tingué una gran importància per a la formació d'un model de llengua literària en català. És el primer escriptor a Europa que va escriure llibres de filosofia i ciència en llengua romànica, quan el vehicle d'aquestes matèries era exclusivament el llatí. Va crear així un model de prosa apte per tractar totes les àrees del coneixement.

2.-Ausiàs March

Ausiàs March va nèixer a València a finals del segle XIV, probablement en 1397 o poc després. Descendia del llinatge barceloní dels March, que s'havia establert a Gandia, a mitjans del segle XIII, amb motiu del repartiment de terres posteriors a la conquesta del regne de València per Jaume I. Va ser armat cavaller molt jove, i va participar en les campanyes militars d'Alfons el magnànim a la Itàlia i al nord d'Àfrica.

Començà a escriure versos com el seu pare Pere March i el seu oncle Jaume March, seguint el model d'ells; poesia trobadoresca, es a dir, aquella que fa referència a la temàtica amorosa.

Ausiàs March va ser el primer poeta de la Nostra llengua que va escriure poesia en una llengua sense provençalismes.



Ell no va idealitzar la dona com van fer els altres autors i també no deixà d'expressar que aquest amor és irrealitzable per causa de la dama i per causa d'ell mateix. Un to dolorit impregna tota la seua poesia, com a conseqüència del dilema tràgic; un engany o una passió destructora. Per això els malalts, malalties, temes com les morts... constitueixen els seus temes. Va morir en 1459 i està soterrat a la catedral de València.

3.- Joanot Martorell



Joanot Martorell (València, 1413 – 1465) a la ciutat de València. Cavaller i novel·lista originari de La Safor, va escriure una de les novel·les fonamentals del gènere cavalleresc, el **Tirant lo Blanc**, obra que ha estat reconeguda per crítics, lectors i escriptors de tots els temps. La seua vida va transcórrer entre lluites cavalleresques i viatges per Europa, sempre amb plets per qüestions familiars i d'herències. Martorell va escriure altres textos que no ens han arribat en la seua totalitat, com ara la novel·la *Flor de cavalleria* i el relat inacabat *Guillem de Varoic*.

El crític Martí de Riquer opina que "on el Tirant lo Blanc esdevé inoblidable i manté uns valors que rep agradósament el lector modern és quan Joanot Martorell, bandejada tota retòrica, fa parlar els seus personatges en un diàleg breu, tallant i familiar."

7.- Per repassar...



17.- Identifica el Sintagma nominal i el sintagma verbal de les següents oracions:

- Aquell home de la camisa blava collia raïm.
- Aquesta nit cantarà Plàcido Domingo.
- El seu nebot juga molt bé a la pilota.
- No funciona el telèfon del nou director.
- Després van portar un perol d'arròs al forn.
- Aquell dia la senyora de la casa parlà amb tots els convidats.

18.- Marca el SN i assenyala els complements del SV:

- L'alumnat anirà a l'Ajuntament

- *Pere no està mai d'acord amb mi*
- *He comprat un bolígraf per a Joel*
- *Heu d'avisar al pare de Rosa*
- *Ells són amics de l'escola*

1.- Comprensió.



1.1- TEXT ARTICLE D'OPINIÓ

Llig el següent text:



EL GAS, LA MILLOR ENERGIA PER A CUINAR

La font d'energia més recomanable per a la cuina és la que crema de manera directa (com el gas), en compte de la que n'exigeix la transformació prèvia (com l'electricitat).

El motiu és que la producció de gas genera la meitat de diòxid de carboni i és menys contaminant que la producció d'electricitat. A més, per a un ús equivalent, la cuina de gas consumeix tres vegades

menys.

Esta diferència no és tan gran si es tenen en compte les noves tecnologies incorporades a les encastables de vitroceràmica. Siga quin siga el combustible utilitzat (gas natural, butà o electricitat), cal no oblidar que el manteniment del foc a la seua màxima potencia no implica un augment de la temperatura ni una disminució del temps de cocció; simplement **incrementa** la producció de vapor i genera una **despesa** inútil d'energia.

Baixar la temperatura i, si es tracta d'un forn o placa elèctrica, apagar la font de calor uns minuts abans, són una manera d'**aprofitar** la **calor residual**.

Busca el significat de les expressions o paraules noves al text:

1. Energia: Circumstància o particularitat d'un tot, minúcia.

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____



Activitats

1.- Dóna la teua opinió sobre el tema del text. Proposes alguna idea perquè siguem més respectuosos amb el medi ambient? (Mínim 5 línies)

2.- Feu un resum del text anterior (entre sis i deu línies).

3.- Explica quin significat tenen en el text les paraules marcades en negreta

a)Incrementa:_____

b)Despesa:_____

c)Aprofitar:_____

d) Calor residual:_____

2.-Comunicació.

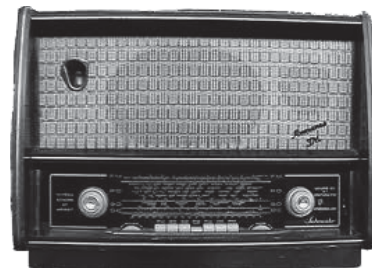
2.1 - ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUALS.

Els **mitjans de comunicació audiovisuals** són aquells mitjans que utilitzem les persones per tal de poder informar, formar, entretenir i vendre al conjunt de la societat. Els principals mitjans de comunicació audiovisuals que existeixen són: la televisió, la radio, el cine..

La **ràdio** és un mitjà de comunicació social, igual que la premsa o la televisió i es caracteritza per:

- ⇒ Utilitzar com a canal per transmetre els seus missatges les ones anomenades radioelèctriques.
- ⇒ Emprar signes lingüístics orals (paraules) i sonors (música, sorolls...). La música té un paper molt important en les emissions de ràdio. Pràcticament en tots els programes la utilitzen com a capçalera del programa i per marcar pauses en el discurs parlat.
- ⇒ Ser ràpida: és el principal avantatge de la ràdio pel que fa a la premsa escrita. Una notícia es pot emetre per ràdio gairebé en el mateix instant en el que està produint-se o alguns minuts després.
- ⇒ El vocabulari radiofònic sol ser assequible, per permetre d'aquesta manera que la persona que escolta realitze altres activitats mentre ho escolta.

La ràdio ha adaptat els gèneres de la premsa escrita a les exigències de la retransmissió auditiva. Aquests gèneres radiofònics reben el nom de programes.



Els **tipus de programes radiofònics** que existeixen són:

- Flaix informatiu→ són notícies breus ofertes moments després que es produeixin.
- Diari parlat→ és un desenvolupament ampli de les notícies de les últimes hores.
- Reportatge→ és el tractament més ampli d'una notícia, amb testimoniatges, opinions...
- Debat→ és una discussió entre diverses persones, en la qual cadascuna dóna la seva opinió sobre un tema.
- Entrevista→ és un qüestionari al que un convidat respon.
- Musicals→ és l'audició de peces musicals.
- Culturals→ és el tractament d'un tema cultural en profunditat.
- Esportius→ són notícies sobre els diferents esports.
- Retransmissions esportives→ és la narració en directe de diferents esdeveniments esportius.
- Magazins→ són espais de gran durada (4 o 5 hores) que tenen continguts molt variats: informatius, debats, retransmissions, seccions sobre el medi ambient, la cuina...

La **televisió** és el mitjà de comunicació més utilitzat i, per tant, el més influent. Els programes de televisió poden ser de diversos tipus:

- Flaix informatiu→ és un espai curt on es recullen breument les principals notícies del dia.
- Informatius o telenotícies→ és un espai on es tracten amb major profunditat les notícies del dia.
- Reportatges→ és l'ampliació amb més dades sobre un tema d'actualitat.
- Documentals→ és un espai on es fa una anàlisi d'animals, d'altres cultures...
- Esportius→ són programes com "El dia després" o "Estudio Estadi"
- Retransmissions esportives.
- Concursos.
- Pel·lícules de cinema.
- Obres de teatre.
- Magazins→ són programes que inclouen una mica de tot (ressons de societat, música, humor, entrevistes...)
- Talkshows→ són programes on en que els convidats expliquen les seves experiències al voltant entorn d'un tema determinat.
- Sèries de ficció.
- Entrevistes.
- Debats.



A més de la ràdio i la televisió existeixen altres mitjans de comunicació molt importants en la nostra societat: el cinema i el teatre. Ambdós Els dos són manifestacions culturals amb les quals podem omplir el nostre temps d'oci i que a més ens ajuden a formar-nos doncs ja que a través d'ells també es transmeten coneixements.

El **cinema** és un mitjà de comunicació de gran difusió en els nostres dies. El cinema és imatge en moviment per la successió ràpida de fotografies. És complicat parlar de gèneres cinematogràfics però els més importants són:



- Western → són les pel·lícules de l'oest.
- Comèdia → són les pel·lícules en les quals es succeeixen situacions que porten al riure.
- Thriller → són les pel·lícules de gàngsters i policies.
- Musical → són pel·lícules en les quals es combina la narració d'una sèrie de fets amb les actuacions musicals.
- De terror → són les pel·lícules de por.
- Ciència ficció → són aquelles pel·lícules en les quals apareixen en nombroses ocasions fets, personatges o accions que no formen part de la realitat.
- Unes altres: també existeixen pel·lícules biogràfiques, religioses, bèl·liques...

El **teatre** té un atractiu especial ja que els personatges són sempre reals i els veiem en directe i en persona. Aquest tipus de comunicació és diferent de la resta que dels mitjans que hem treballat anteriorment, ja que es porta a terme d'una altra forma, sentim la veu dels actors i de les actrius en primera persona.



Podem diferenciar tres grans gèneres teatrals: **comèdies, tragèdies i drames**.

3.-Gramàtica.

3.1 EL VERB.

El **verb** és una paraula que expressa existència, estat, accions, processos o modificacions del subjecte al que acompanya. És el nucli del sintagma verbal o predicat. Sense verb no hi ha oració, ja que no s'expressa cap informació.

Per exemple:

- El gos **passeja** pel bosc → el verb indica acció.
- La casa **està** molt bruta → el verb indica estat.



En els verbs cal tindre en compte algunes qüestions per saber quin tipus de verb tenim a l'oració:

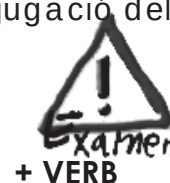
CARACTERÍSTIQUES DELS VERBS		
• VEU	Activa	Per exemple: Pere ha pintat un retrat.
	Passiva	Per exemple: El retrat ha estat pintat per Pere.
• TEMPS	Passat	Per exemple: Ahir anàrem a la muntanya.
	Present	Per exemple: Anem a la muntanya.
	Futur	Per exemple: Demà anirem a la muntanya.
• NOMBRE	Singular	Per exemple: Jo sóc estudiant.
	Plural	Per exemple: Nosaltres som estudiants.
• PERSONA	1ª	Per exemple: Jo dinaré / Nosaltres dinarem.
	2ª	Per exemple: Tu dinaràs / Vosaltres dinareu.
	3ª	Per exemple: Ell-ella dinarà / Ells-elles dinaran.
• MODE	Indicatiu	Per exemple: Ells miren el paisatge.
	Subjuntiu	Per exemple: Li han dit que vaja.
	Imperatiu	Per exemple: Vine demà.

3.2 FORMES PERSONALS I IMPERSONALS DEL VERB.

Els verbs poden adoptar diferents formes segons si són personals o impersonals.

Les **formes personals** del verb són aquelles que utilitzen en la conjugació del mateix:

Singular	Persona		Plural	Persona	
	1ª	Jo		1ª	Nosaltres
	2ª	Tu		2ª	Vosaltres
	3ª	Ell / Ella		3ª	Ells / Elles



Les **formes impersonals**, són aquelles que es conjuguen sense tindre en compte a persona que parla. Són 3: **infinitiu**, **gerundi** i **participi**. En el cas de l'infinitiu i el gerundi hi ha forma simple i composta, i en el cas del participi es conjuga tenint en compte el gènere i el nombre.

	Simple	Compost
INFINITIU	Amar Témer / Batre Sentir	Haver amat Haver temut / Haver batut Haver sentit
GERUNDI	Amant Tement / Batent Sentint	Havent amat Havent temut / Havent batut Havent sentit
PARTICIPI	Masculí	Femení
Singular	Amat Temut Batut / Sentit	Amada Temuda / Batuda Sentida
Plural	Amats Temuts / Batuts Sentits	Amades Temudes / Batudes Sentides

 Activitats
4.- Completa la següent graella amb les formes correctes:

	INFINITIU	PRESENT	PASSAT	FUTUR
1ª Singular	Cantar			
2ª Singular		Dines		
3ª Singular				Perdrà
1ª Plural			Coneixíem	
2ª Plural	Obrir			
3ª Plural		vesteixen		

5.- Escriu el gerundi i els participis dels verbs següents:

- Perdre:
- Trencar:
- Començar:
- Cosir:
- Sentir:
- Ser:
- Ballar:
- Córrer:
- Anar:
- Tenir:

3.3 LES CONJUGACIONS DELS VERBS: VERBS DE LA 1ª, 2ª I 3ª CONJUGACIÓ.

Conjugar un verb significa una manera determinada d'organitzar les diferents formes que pren en relació al temps, persona, mode, veu, nombre. Si un verb segueix els models normals s'anomena verb regular i si no ho fa es tracta d'un verb irregular.

En valencià al igual que el castellà existeixen tres **conjugacions verbals**, que són:

- ⇒ **1ª conjugació:** verbs acabats en **-ar** (*amar, cantar, semblar...*)
- ⇒ **2ª conjugació:** verbs acabats en **-er** (*témer, córrer...*) i en **-re** (*batre, viure...*)
- ⇒ **3ª conjugació:** verbs acabats en **-ir** (*sentir, dir, servir...*)

Els **modos de la conjugació** dels verbs són:

- **Indicatiu** → conjugació de verbs en temps real.
- **Subjuntiu** → conjugació de verbs en temps passat.
- **Imperatiu** → conjugació de verbs en formes d'ordre.


 Activitats
6.- Classifica els següents verbs segons a la conjugació que pertanyen:

Sóc	Miren	Vine	Mengeu	Estudia
Venuts	Resultar	Sembla	És	Està
Pintarà	Compreu	Cante	Deixares	Vindrà

1º CONJUGACIÓ	2º CONJUGACIÓ	3º CONJUGACIÓ

El **temps verbal** és l'expressió del moment en que es realitza l'acció verbal. Els temps poden ser present, passat i futur.

Els temps verbals poden ser:

1. Els **temps simples** són els que estan formats per un únic verb conjugat (cantava, corrent, vivia...).
2. Els **temps compostos** són els que tenen la unió de 2 verbs:

Verb auxiliar (Haver) + Verb conjugat (anar, témer, viure, sentir...)

Exemple: Hem anat, has sentit, he temut...

A continuació trobaràs unes taules amb un verb modal de cada conjugació amb les formes de cada temps verbal.

• 1ª CONJUGACIÓ: VERB CANTAR

CANTAR	
INDICATIU	
Present.	Cante/canto
Pretèrit indefinit.	He cantat.
Pretèrit imperfect.	Cantava.
Pretèrit Plusquamperfet.	Havia cantat.
Pretèrit perfet simple.	Cantí.
Pretèrit anterior simple.	Haguí cantat.
Pretèrit perfet perifràstic	Vaig cantar.
Pretèrit anterior perifràstic.	Vaig haver cantat.
Futur simple.	Cantaré.
Futur compost.	Hauré cantat.
Condicional simple.	Cantaria.
Condicional compost.	Hauria cantat.
SUBJUNTIU	
Present.	Cante/canto
Pretèrit imperfect.	Haja cantat.
Pretèrit perfet.	Cantara / Cantés.
Pretèrit plusquamperfet.	Haguera / Hagués cantat.
IMPERATIU	
Present.	Canta (Tu).



• 2ª CONJUGACIÓ: VERB TÉMER

TÉMER	
	INDICATIU
Present.	Tem.
Pretèrit indefinit.	He temut.
Pretèrit imperfect.	Temia.
Pretèrit Plusquamperfet.	Havia temut.
Pretèrit perfet simple.	Temí.
Pretèrit anterior simple.	Haguí temut.
Pretèrit perfet perifràstic	Vaig témer.
Pretèrit anterior perifràstic.	Vaig haver temut.
Futur simple.	Temeré.
Futur compost.	Hauré temut.
Condicional simple.	Temeria.
Condicional compost.	Hauria temut.
	SUBJUNTIU
Present.	Tema.
Pretèrit imperfect.	Haja temut.
Pretèrit perfet.	Temera / Temés
Pretèrit plusquamperfet.	Haguera / Hagués temut.
	IMPERATIU
Present.	Tem (tu)



• 2ª CONJUGACIÓ: VERB BATRE

BATRE	
	INDICATIU
Present.	Bat.
Pretèrit indefinit.	He batut.
Pretèrit imperfect.	Batia.
Pretèrit Plusquamperfet.	Havia batut.
Pretèrit perfet simple.	Batí.
Pretèrit anterior simple.	Haguí batut.
Pretèrit perfet perifràstic	Vaig batre.
Pretèrit anterior perifràstic.	Vaig haver batut.
Futur simple.	Batré.
Futur compost.	Hauré batut.
Condicional simple.	Batria.
Condicional compost.	Hauria batut.
	SUBJUNTIU
Present.	Bata.
Pretèrit imperfect.	Haja batut.
Pretèrit perfet.	Batera / Batés.
Pretèrit plusquamperfet.	Haguera / Hagués batut.
	IMPERATIU
Present.	Bat (tu)



• 3ª CONJUGACIÓ: VERB SERVIR

SERVIR	
INDICATIU	
Present.	Servisc / serveixo
Pretèrit indefinit.	Ha servit.
Pretèrit imperfect.	Servia.
Pretèrit Plusquamperfet.	Havia servit.
Pretèrit perfet simple.	Serví.
Pretèrit anterior simple.	Haguí servit.
Pretèrit perfet perifràstic	Vaig servir.
Pretèrit anterior perifràstic.	Vaig haver servit.
Futur simple.	Serviré.
Futur compost.	Hauré servit.
Condicional simple.	Serviria.
Condicional compost.	Hauria servit.
SUBJUNTIU	
Present.	Sevisca
Pretèrit imperfect.	Haja servit.
Pretèrit perfet.	Servira / Servís.
Pretèrit plusquamperfet.	Haguera / Hagués servit.
IMPERATIU	
Present.	Serveix / Servix (tu)



Activitats

7.- Completa els buits amb el temps verbal correspon, dels verbs que hi ha entre parèntesis.

- No vaig _____ (SENTIR) el soroll ja que portava taps a les orelles.
- _____ (CANTAR) aquella cançó que tant ens agrada!
- Estàvem _____ (JUGAR) a futbol i de repent es va posar a ploure.
- Ell _____ (ESCRIURE) novel·les que tenen molt d'èxit.
- Ha _____ (PERDRE) l'estoig vermell que li van regalar.
- No vull que els xiquets _____ (MENJAR) entre hores.
- Procura que no es _____ (TRENCAR) cap vidre.
- Si no _____ (REBRE) la carta, avisa'm.
- Les amigues _____ (CREURE) que ja no vindràs.
- Aquell home _____ (VIURE) al Brasil fa anys.
- Aquelles figures no les he _____ (DIBUIXAR) jo.
- Els melons ja estan _____ (GUARDAR).
- El llibre que em demanes ja l'he _____ (DEIXAR).

8.- Situa cada forma verbal dins la casella que li correspon:

Absolguí, ens abstenim, van adequar, admet, alçàveu, atenguérem, batia, bega, càpiguen, canviàrem, caiguem, cobrisca, componeu, coneixíem, va confondre, córrega, cusa, vaig coure, cresquí, creia, vau desfer, digues, donares, duga, isc, engolí, vaig escriure, estàvem.

PRESENT D' INDICATIU	PRESENT DE SUBJUNTIU	IMPERATIU
PRETÈRIT PERFET SIMPLE	PRETÈRIT IMPERFET	PRETÈRIT PERFET PERIFRÀSTIC D' INDICATIU



3.4 ALTRES ORACIONS: RECIPROQUES, REFLEXIVES I COMPOSTES.

A banda de les oracions simples, que ja hem vist en apartats anteriors, existeixen altres tipus d'oracions amb característiques particulars. A continuació trobaràs uns exemples d'algunes d'elles:

- ⇒ Les **oracions reflexives** són aquelles en les que el verb expressa una acció que recau sobre el mateix subjecte que la realitza:

Per exemple:

- El xiquet ja sap **llavar-se** sol → el xiquet és el que sap llavar-se i a més l'acció la fa ell sobre ell mateix.

- ⇒ Les **oracions recíproques** són aquelles en les que el verb exigeix la presència de dos o més subjectes, els quals realitzen i reben mútuament l'acció que indica el verb.

Per exemple:

- Joan i jo **ens escrivim** molt a sovint. → Joan i jo són dos subjectes i realitzen conjuntament l'acció d'escriure's un a altre.

- ⇒ Les **oracions compostes** són aquelles que estan formades per dos o més oracions simples. Per tant en una oració composta hi haurà més d'un verb.

Hi ha dos grups d'oracions compostes:

1. Les **oracions compostes coordinades** són aquelles que tenen la mateixa categoria gramatical. Van unides per nexes de coordinació (i, o, ni, però, doncs, encara, així mateix, sinó que, o bé...)

Per exemple:

O vens de seguida o no t'esperarem més
(O.Comp.Coord) (O.Comp.Coord)



2. Les **oracions compostes subordinades** són aquelles que depenen de la idea d'una oració principal, l'oració principal és la que expressa la idea de l'oració composta. Van unides per nexes de subordinació (sí, ja que, quan, com, així, encara que, de manera que, sols que, per tal que...)

Per exemple:

El meu germà i jo et visitarem quan tu voldràs
(O.Comp.Subord) (O.Comp.Subord)

Les oracions subordinades s'anomenen de diferent forma segons el paper que fan dins l'oració, per això també hi ha diferents nexes.

Activitats

9.- Indica quines oracions són reflexives o recíproques:

- No s'ha atrevit a dir-me la veritat. →
- Lluís menja pomes del seu hort. →
- Ella es pentina davant de l'espill. →
- Llava't les mans i la cara abans de dinar. →
- M'he resignat a tot. →
- Maria i Carme es trobaren a París. →
- Llaveu-vos les mans. →
- Els ministres s'escolten atentament. →

10.- Assenyala de les oracions següents quina és la principal i quines són les compostes:

- Tu ho sabies des que ho havies llegit al diari.
- Vingué l'amic que m'anunciaves en la teua carta.
- No sabem qui haurà de pagar les despeses.
- Hui he vist que han començat les obres.
- És segur que demà vindran tots.

4.- Ortografia i vocabulari.



4.1 ORTOGRAFIA DE LA S SONORA (S/Z/TZ)

En aquest grup de lletres consonàntiques **S**, **Z** i **TZ** el so és molt paregut la majoria es pronuncia amb una s sonora, però depenent de la posició en la paraula s'utilitza una grafia o una altra:

Lletra S	
REGLA	EXEMPLE
Entre vocals .	Cosa, cosir, posar, francesa, Josep...
En paraules dels grups: dins, fons, trans.	Endinsar, enfonsar, transistor.
Lletra Z	
REGLA	EXEMPLE
A principi de paraula.	Zero, Zona, zoo...
Entre vocal i consonant (en ocasions).	Esmorzar, quinzena...
Entre dues vocals (paraules d'origen grec).	Amazona, trapezi, ozó...
En paraules acabades en -zoic, -zoari, -zou .	Paleozoic, protozou, alzina, trapezoide...
Al final de paraules d' estrangerismes .	Hertz, brunz...
Lletra TZ	
REGLA	EXEMPLE
En els numerals .	Setze, dotzena...
En algunes paraules .	Botzina, guitza, sutze...
Infinitius acabats en -itzar .	Horroritzar, pluralitzar...

Activitats

11.- Col·loca s, z, tz en els espais buits:

- | | | | |
|--------------|---------------|------------|-----------|
| - Marque__at | - Tran__eünt | - Aran__el | - Bo__ina |
| - Belle__a | - __ero | - Maga__em | - Al__ira |
| - Anàli__i | - Naturale__a | - Mani__es | - Tre__e |

4.2 ORTOGRAFIA DE LA S SORDA (S/SS/C/Ç).

El so de la essa sorda és el mateix que es dona al castellà. Està representat per les següents garfies **S**, **SS**, **C** i **Ç**:

Lletra S	
REGLA	EXEMPLE
A principi i final de paraula.	Sèquia, silenci, prats, cas...



Després de consonant .	Dansa, Pensar...
Entre vocal i consonant .	Pista, estrangeria...
Lletra SS	
REGLA	EXEMPLE
Entre vocals en algunes paraules. Sufixos -assa, -issa, -ussa . Els femenins en -essa de títols, càrrecs, professions...	Passar, Massarojos... Cuirassa, trencadissa, gentussa... Metgessa, baronessa, deessa...
Plurals de paraules acabades en vocal + s	Desguassos, espessos...
Sufixos superlatius -íssim .	Riquíssim...
Paraules acabades en -gressió, -gressor, missió, -missor, -pressió, -pressor i derivats.	Agressió, agressor, emissió, emissor, repressió, repressor...
Prefix en as-, des-, dis-, pres-, res-, trans- , seguits de s .	Assaborir, dessecar, dissemblant, pressuposar, ressorgir, transsexual...
Lletra C	
REGLA	EXEMPLE
Davant e / i	Cereal, edició, càncer, encisam, ambulància...
Lletra Ç	
REGLA	EXEMPLE
En mig de paraula davant a, o, u .	Caçador, cançó, forçut...
Sufixos -ança, -ença .	Enyorança, volença...



12.- Col·loca amb les grafies corresponent al so de la "s" (sonora i sorda) segons corresponga:

- Els meus co__ins van vendre l'a__e a un a__iàtic.
- La meua co__ina Ana__tà__a volia co__ir, però no trobava les esti__ores.
- La barone__a estava encurio__ida pels afers de l'esgle__ia.
- Al de__embre pa__at es van ca__ar per l'e__glé__ia.
- Tinc l'esperan__a que ens beurem una cerve__a en el bar de la ga__olinerà.
- És molt e__trany, l__bel tenia on__e bru__es amb un desco__it al col__e.
- Va anar a comprar una dot__ena de pin__ells al maga__em.
- La don__ella, molt __erio__sa, s'endin__ava sola per l'al__inar.
- Estàvem confo__os perquè va dir que el pai__atge d'Andalu__ia no li agradava.

4.3 ORTOGRAFIA DE LA H.

Has de recordar que la lletra **H** és l'única lletra de l'alfabet que no té so per si mateixa. Les regles ortogràfiques de la lletra H són:

Lletra H

REGLA

Paraules d'altres llengües

EXEMPLE

Harem, hègira, hurra...



No hi ha regles senzilles per saber si una paraula ha de portar o no H, per això es molt important que prestes atenció a les equivalències entre castellà i valencià.

CASTELLÀ	VALENCIÀ	CASTELLÀ	VALENCIÀ
Armonía	Harmonia	Huérfino	Orfe
Arpía	Harpia	Huevo	Ou
Truhán	Truà	Substraendo	Subtrahend
Invierno	Hivern	Orihuela	Oriola
Subasta	Subhasta	Huesca	Oscà
Cacahueta	Cacauet	Izar	Hissar

Activitats

13.- Completa amb h només si cal:

__armonia	A__ir	__erba	co__et	__isard
Elisabet__	__ospici	__am	__os	__eroi
__ipòlit	Alberic__	__ou	Ori__ola	Ex__uberant

4.4 VOCABULARI I FRASES FETES: HOMONIMIA.

Quan dos paraules s'escriuen de la mateixa forma però tenen significats diferents diem que són **homònims**.

Per exemple:

- **Rosada**: de color rosa.
- **Rosada**: humitat en forma de gotes líquides que es formen per condensació directa del vapor de l'aire sobre el sòl, la vegetació i altres objectes principalment durant la nit.

Dins de la família dels homònims hem de diferenciar dos grups significatius:

- **Homòfons**: són les paraules que coincideixen en el so però s'escriuen de forma diferent (Sella / Cella)
- **Homògrafs**: són les paraules que s'escriuen igual i no necessàriament sonen igual però el seu significat és diferent. (*Encens* = *incienso* – *encens*=*enciendes*).

6.-Literatura.

6.1 HISTORIA DE LA LITERATURA VALENCIANA (2).

Al llarg de la història de la literatura valenciana han existit nombrosos **autors literaris** de renom que han fet de la mètrica valenciana una de les millors literatures. Al llarg dels temes següents veurem alguns dels autors més destacats de la literatura valenciana.

1.- Vicent Andrés Estellés

Vicent Andrés Estellés va néixer el 4 de setembre de 1924 i va morir el 27 de març de 1993, a Burjassot, València. Quan era jove, va viure moltes morts en la seua família, la del seu pare, el seu oncle... les quals va expressar als llibres ***L'ofici de demà i Coral romput***.

Al principi, la vocació literària de Vicent es va desenvolupar pel teatre, però al voltant dels anys 1935-36 ja va començar a escriure poesia. Quan va esclatar la guerra civil espanyola tenia 12 anys i ja havia començat a escriure algunes peces teatrals que ell anomenà "de combat". La guerra fa que deixi els estudis, però llegeix una gran quantitat de llibres que li deixa un veí per a continuar enriquint-se. L'única obra de teatre publicada correspon als poemes escènics ***Oratoris del nostre temps*** (1978). També va escriure guions de cinema. Entre les lectures d'aquella època hi ha poemes de García Lorca i Antonio Machado, de Teodor Llorente... La família no es va exiliar, però va haver de cremar alguns llibres, atès l'empresonament de persones que tenien llibres prohibits. Acabada la guerra, va començar a treballar de forner, com el seu pare; després, d'orfebre, de mecanògraf i d'ordenança.

El 1942 va publicar el seu primer article al diari *Jornada* i a partir d'aquest fet, va fer gestions per formalitzar l'ingrés a l'Escola Oficial de Periodisme de Madrid, on va cursar la carrera com a becat. A Madrid, va publicar poesies que eren la traducció castellana de poemes que havia escrit en català. L'any 1945 va anar a l'exèrcit a Navarra on va escriure poesia en català. En tornar a València, el 1948, va començar a treballar com a periodista a "*Las Provincias*".

Ja instal·lat a València, escriu poemes en català perquè, en paraules de Joan Fuster: «Estellés escriu des del poble». Cap a inicis dels anys 50, inicia la seva amistat amb intel·lectuals com Manuel Sanchis Guarnier i Joan Fuster. El seu primer llibre va ser ***Ciutat a cau d'orella*** (1953). El 1955 es va casar amb Isabel Llorente, que treballava a l'Ajuntament de València, i deu mesos més tard van tenir una filla que es va morir als quatre mesos. La mort de la nena els va abomar i va dur al poeta a escriure ***La nit*** (1956) i ***Primera soledad***. També recull la desesperació com a pare al cant III de ***Coral romput***. La parella va tenir dos fills més, Vicent i Carmina. Després, va publicar ***Donzell amarg*** (1958).

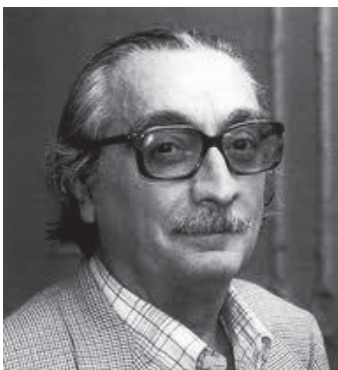


Com hem pogut observar, els temes recurrents en la poesia d'Estellés són la fam, el sexe, la mort i l'amor.

L'any 1971, és quan decideix publicar els seus versos. Publica 5 llibres: **La clau que obri tots els panys**, **Llibre de meravelles**, **Llibre d'exilis**, **Primera audició i L'inventari clement**. L'any 1972, l'editorial Tres i Quatre va començar a publicar l'Obra Completa amb un primer volum **Recomane tenebres**, que va obtenir el premi de la Crítica Serra d'Or.

Va publicar tres obres de caràcter autobiogràfic **Quadern de Bonaire** (1985), **El tractat de les maduixes** (1985) i **La parra boja** (1988). En prosa té publicada una novel·la breu, **El coixinet** (1987).

2.- Joan Fuster



Joan Fuster i Ortells naix a Sueca el 23 de novembre de 1922 i mor a Sueca el 21 de juny de 1992.. La seua família és de procedència pagesa. La primera excepció n'és el seu pare, que aprèn l'ofici de tallista d'imatges, exerceix de professor de dibuix i és un destacat carlí de la comarca. Joan Fuster, doncs, no és un home de lletres per tradició familiar. Aquests esdeveniments són rellevants a la llum de la seva obra posterior, i el singularitzen en les següents èpoques.

El 1943 començà els estudis de Dret a la Universitat de València i un any més tard, publica a l'almanac *Las Provincias* el primer article escrit en català: "Vint-i-cinc anys de poesia valenciana". A Mèxic, precisament, participa en la publicació d'un fascicle que es titula *La literatura catalana a la Renaixença*. Els seus primers llibres, però, són de poemes: **Sobre Narcís** (1949), **Ales o mans** (1949), **Terra en la boca** (1953) i **Escrit per al silenci** (1954). El 1954 el filòleg i editor Francesc de Borja Moll li edita a Mallorca l'assaig d'estètica **El descrèdit de la realitat**, amb el qual inicia una brillant carrera d'assagista de vasta amplitud temàtica, servida per un estil incisiu, d'adjectivació hàbil i precisa.

Una part molt considerable de l'obra de Fuster tracta de temes relacionats amb el País Valencià i, més concretament, amb les seves peculiaritats socials, polítiques i culturals.

En 1962 publica *Nosaltres els valencians*, llibre essencial per conèixer la història, la cultura i els problemes d'identitat nacional del País Valencià, un autèntic revulsiu entre sectors immobilitistes de la societat valenciana. Arran d'aquest llibre, l'autor és objecte d'amenaçes i les falles de l'any següent culminen amb la "cremà" en efígie de Fuster. Jaume Pérez Montaner, estudiós de l'obra de Fuster, diu de *Nosaltres els valencians*: "La seva significació històrica ha estat tan remarcable que es pot parlar des de la nostra perspectiva actual d'un abans i un després d'aquesta obra en qualsevol referència a la cultura i la consciència nacional del País Valencià". Com a historiador de la llengua destaca la col·laboració en el segon volum de la *Història de Catalunya*. Dels milers de pàgines que Fuster escriu, les *Obres completes* (Edicions 62) només en recullen una part mitjanament significativa.

L'onze de setembre de 1981 sofreix un atemptat de bomba que causa importants destrosses a la biblioteca i a l'arxiu.

Els darrers anys de la seva vida suspèn gairebé del tot l'activitat pública i més directament política, i es dedica a la investigació i a la càtedra universitària. Fruit d'aquest treball són els estudis aplegats a *Llibres i problemes del Renaixement* (1989).

7.- Per repassar...



15.- Identifica el verb de les següents oracions, senyala a quin temps verbal correspon i de quin tipus d'oració es tracta:

- *Aquell home de la camisa blava collia raïm.*
- *Aquesta nit cantarà Placido Carreras.*
- *El seu nebot juga molt bé a la pilota.*
- *No funciona el telèfon del nou director.*
- *Després van portar un perol d'arròs al forn.*
- *Aquell dia la senyora de la casa parlà amb tots els convidats.*

16.- Amb el verb entre parèntesi, completa la conjugació verbal que s'indica:

(Parlar)- Present d'indicatiu.

(Tossir)- Plusquamperfet de subjuntiu.

(Batre)- Futur perfet.

(Atordir)- Condicional.

(Escapar)- Imperfet de subjuntiu.

(Témer)- Passat simple.

Tema 1: Esports: esports i malalties

1. Vocabulari

1.1. Vocabulari sobre els Esports



1. Escriu el nom de l'esport que correspon amb la imatge:



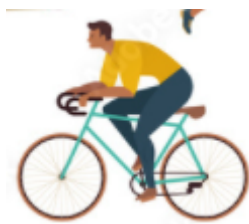






















2. Esbrina de quin esport estem parlant:

Esport o conjunt de pràctiques esportives que comprenen la carrera, el salt i el llançament: _____.

Esport que es practica amb automòbils i que inclou proves de velocitat, habilitat i resistència: _____.

Esport practicat entre dos equips, de cinc jugadors cadascun, que intenten introduir amb les mans una pilota dins d'una cistella que defén l'equip contrari: _____.

Esport practicat a l'aire lliure entre dos equips, de nou jugadors cadascun, que s'alternen en posicions ofensives i defensives tractant d'aconseguir recórrer la major quantitat possible de vegades els quatre llocs o bases del terreny de joc,

en l'interval en què la pilota, llançada amb el bat, arriba a una de les bases en la mà d'un defensor: _____ .

Esport que es practica amb la bicicleta: _____ .

Esport practicat a l'aire lliure entre dos equips, d'onze jugadors cadascun, que intenten introduir una pilota dins de la porteria contrària, impulsant-la amb qualsevol part del cos excepte els braços o les mans: _____ .

Esport de lluita de mans nues originari del Japó, que té com a principi aprofitar la força del contrari per a desequilibrar-lo i vèncer-lo amb el mínim esforç: _____ .

Esport aquàtic que consistix a recórrer una distància determinada nadant i en un temps mínim: _____ .

Esport autòcton valencià en què dos jugadors o dos equips colpegen la pilota amb la mà seguint determinades regles, i que es juga exclusivament en un trinquet, exclusivament en el carrer o tant en el trinquet com en el carrer, depenent de la modalitat: _____ .

Esport nàutic consistent a planar amb una planxa especial mantenint l'equilibri sobre la cresta de grans ones: _____ .

Esport practicat per dos persones o dos parelles, les quals utilitzen raquetes, que consistix a enviar la pilota alternativament per damunt d'una xàrcia, dins dels límits d'un terreny rectangular: _____ .

3. Escribe oraciones sobre los deportes

4. Llegeix atentament les oracions següents i canvia-les al nombre indicat (singular o plural).

1. Els **dards** són una activitat molt popular a les tavernes.

2. El vent suau feia ideal la jornada de **windsurf**.

3. Els jugadors van preparar el **terreny de joc** abans del partit.

4. Els equips **quart finalistes** es disputaran el passí a la final.

5. Ha establert un nou **rècord** mundial en aixecament de pes.

6. El partit de **futbol** es jugarà aquest diumenge a les quatre.

7. Els corredors de la **mitja maratón** es concentren a la línia de sortida.

8. Els **nadadors** entrenen diàriament per millorar les seves marques.

9. La classe de **zumba** comença a les set en punt.

10. Els **arquers** competeixen per medalla a l'**Olimpíada**.

5. Completa i els verbs que hi falten al quade i després completa amb els verbs adients:

AHIR	HUI / AVUI	DEMÀ
jugava	jugue	jugaré
_____	guanye	_____
empatava	_____	_____
_____	_____	esforçaré
marcava	_____	_____
_____	entrene	_____
_____	còrrec	_____

6. Completa les següents frases amb els verbs jugar, guanyar, empatar, esforçar, marcar, córrer i entrenar. Escribe el verb adequat en primera persona del singular dels temps verbals següents: present, pretèrit imperfet i futur.

1. Cada setmana _____ al futbol amb els meus amics (present) (**jugar**).
2. Quan era petit, _____ molt per ser un bon atleta (imperfet) (**esforçar**).
3. Demà _____ un gol decisiu per al meu equip (futur) (**marcar**).
4. Sempre _____ per donar el millor de mi en cada competició (present) (**esforçar**).

5. De jove, _____ cada dia abans d'anar al col·legi (imperfet) (**córrer**).
6. Si continue entrenant, sé que algun dia _____ el campionat (futur) (**guanyar**).
7. A vegades, _____ en els partits més difícils (present) (**empatar**).
8. De xicotet, _____ molt per superar les meues limitacions (imperfet) (**entrenar**).
9. En el futur, _____ amb més rapidesa que mai (futur) (**córrer**).
10. Cada vesprada, _____ amb els meus companys per millorar les tàctiques (present) (**entrenar**).
11. Quan tenia deu anys, _____ als parcs amb els meus amics (imperfet) (**jugar**).
12. Al pròxim partit, estic segur que _____ un gran gol (futur) (**marcar**).
13. Ara mateix, _____ en un equip amateur de bàsquet (present) (**jugar**).
14. Quan era adolescent, _____ cada dia per arribar a la meta (imperfet) (**esforçar**).
15. Sé que en el futur _____ totes les meves expectatives com a esportista (futur) (**guanyar**).

7. Llegeix atentament les pistes i escriu la paraula correcta relacionada amb el món dels esports.

1. Aquest esport es juga amb espases, màscares i molta destresa. Què és? _____
2. Aquest esport es juga amb una pilota petita i les mans, i sol tenir dos equips de set jugadors. Quin és? _____
3. És un art marcial on s'entrenen tècniques de defensa i atac amb cops de puny i cames. Quin és? _____
4. És una prova atlètica molt exigent, amb un recorregut de 42,195 quilòmetres. Com es diu aquesta competició? _____
5. Aquest esport es juga amb raquetes i un volant. Quin és? _____
6. És una qualitat essencial en els esports d'equip, basada en el respecte, l'ajuda mútua i l'esperit de grup. De què parlem? _____
7. És una competició esportiva on s'enfronten els millors per guanyar un títol. Com es diu aquest esdeveniment? _____
8. És el que es fa per aconseguir un punt en esports com el futbol, l'handbol o l'hoquei. Quin nom rep? _____
9. Aquest esport combina natació i estratègia d'equip, i es juga en una piscina amb una pilota. Quin és? _____
10. És el lloc especial on es practiquen proves de ciclisme en pista. Quin nom té? _____

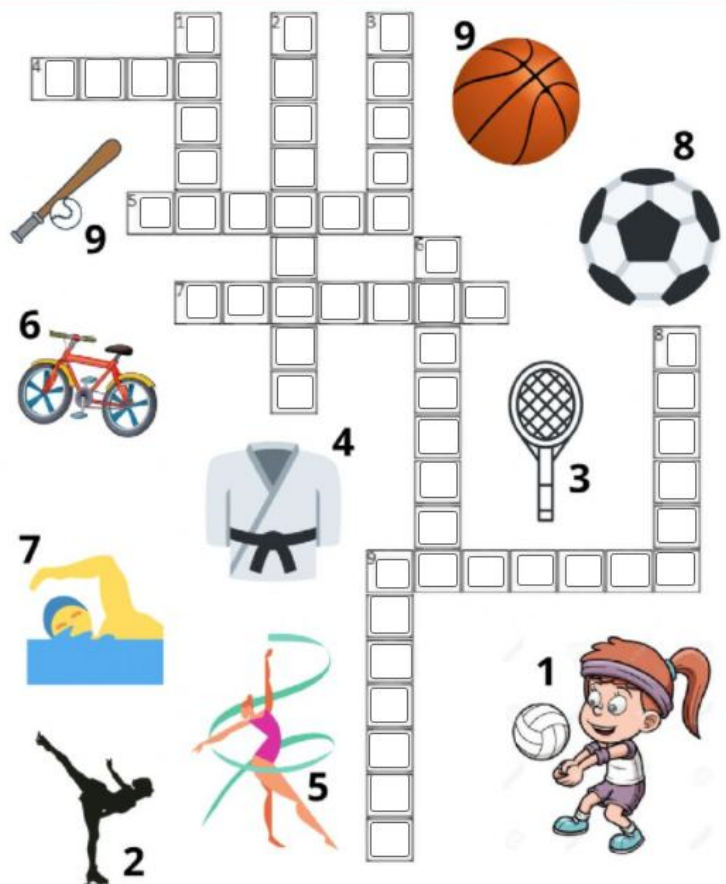
8. Llegeix les següents oracions i completa-les amb el possessiu correcte (meu, meva, teus, seves, nostre, vostra, etc.), adequant-lo al context de cada frase.

1. _____ entrenadora de gimnàstica és molt exigent, però m'ajuda a millorar cada dia. (de mi)
2. Els cavalls de _____ equip d'hípica estan molt ben entrenats. (de vosaltres)
3. Els jugadors van entrar a _____ zona de joc preparats per començar el partit. (de nosaltres)
4. Crec que aquesta és la raqueta de _____ entrenador d'hoquei. (d'ell o d'ella)
5. Els atletes _____ han demostrat una gran intensitat durant tota la competició. (de tu)
6. A _____ triatló vaig aconseguir superar el meu rècord personal. (de mi)
7. Aquesta és la jornada més difícil de _____ temporada esportiva. (de nosaltres)
8. Has vist si la xarxa de _____ pista està ben col·locada? (de tu)
9. Els salts de _____ gimnastes han estat increïbles avui. (d'ells o d'elles)
10. Al meu club d'ultrafons, cada membre aporta _____ experiència a les curses. (d'ell o d'ella).

9. Canvia el gènere de les següents oracions

1. El judo és un esport que requereix força i concentració.
2. _____ La llançament de disc és una disciplina olímpica molt antiga.
3. _____ L'obstacle estava col·locat al centre del camp d'entrenament.
4. _____ El rem és una activitat ideal per treballar la resistència física.
5. _____ La uniformitat en les competicions esportives és imprescindible.
6. _____ El xiulet de l'àrbitre va marcar el final del partit.
7. _____ La sala de joc està equipada amb taules de tennis de taula.
8. _____ L'àrbitre va prendre una decisió molt controvertida durant el partit.
9. _____ El jugador va superar els seus límits amb un gran esforç.
10. _____ La portera va aturar la pilota amb una parada espectacular.

10. Mots encreuats sobre els esports



11. Ordena les frases:

1. interessant siga fan que Els la vida reptes

2. obstacles treball amb Hi haurà però dur, no hi haurà límits.

3. el l'esperit i L'exercici manté vigor.

4. recompensa La es en i no en el resultat troba l'esforç.

5. impossible Sense, l'èxit és l'autodisciplina."

12. Sent l'àudio i contesta:

- a) V/F: Dilluns i dimecres s'entrena al pavelló municipal.
- b) Tria: Quants minuts abans cal arribar a l'entrenament? (5 / 10 / 15)
- c) Resposta breu: Si dimecres l'entrenament comença a les 19:30, a quina hora han d'arribar? _____
- d) Tria: Divendres, l'entrenament comença a... (17:30 / 18:00 / 18:30)
- e) Resposta breu: Què es practica al final de l'entrenament de divendres?

- f) Tria múltiple (marca TOTES les correctes): Dissabte cal portar...
Aigua, Samarreta blava, Document d'identitat, Botes de muntanya
- g) V/F: Si plou, es canvia l'horari dels entrenaments.
- h) Tria: Si plou, on es fa la sessió? (pista exterior / sala 2 del gimnàs / camp de futbol)
- i) Resposta breu: Contra quin equip juguen el partit amistós de dissabte?

13. Ordena les frases:

1. Coneix les teves limitacions, després desafia-les.

2. no coses manera Pas a pas, hi ha una altra les per aconseguir.

14. Dóna definició sense usar les 3 paraules prohibides.

Pilota (rodona, colpejar, futbol)

Raqueta (tennis, cordatge, mà)

Marató (42, córrer, quilòmetres)

Piscina (aigua, nedar, carrils)

Bàsquet (prohibides: cistella, driblar, triples)

Voleibol (prohibides: xarxa, tocar, rotació)

Handbol (prohibides: porteria, llançament, pas)

Pàdel (pala, vidres, rebot)

l'entrenador/a (preparador físic, fisioterapeuta, nutricionista)

l'àrbitre/àrbitra (jutge de línia, capità, delegat, utiller)

Tennis de taula (raqqueta, taula, piloteta)

el pavelló: el gimnàs, la pista coberta, el camp (de joc), la graderia

l'esquinç (de turmell), la tendinitis, la sobrecàrrega, les agulletes, les rampes

1.2. Vocabulari sobre les malalties



cremadura



esternudar



febra



ferida



picada



bony



mareig



tall



vomitar



xarop



farmaciola



Mascareta /
carasseta

15. Esbrina de quina malaltia estem parlant:

- Líquid espés i viscos, constituït per una solució de sucre en aigua, a la qual se sol afegir suc de fruites o decoccions vegetals: _____ .
- Acte involuntari i sobtat, causat per un estímul que actua sobre la membrana pituïtària, consistent en una inspiració brusca seguida d'una expiració violenta, espasmòdica i sorollosa: _____ .
- Lesió causada com a conseqüència de l'acció del foc en la pell: _____ .
- Síndrome que es caracteritza per l'augment de la temperatura normal del cos, produïda per la reacció de l'organisme a un procés patològic: _____ .
- Ferida xicoteta produïda pel fibló d'un insecte: _____ .
- Lesió causada per un colp, un bac, un tir, un tall o un altre tipus d'accident, que produïx una interrupció de la continuïtat de l'anatomia normal: _____ .
- Careta que tapa la boca i evita la transmissió de virus per l'aire, sovint l'utilitzen els metges en les operacions o la població en general en situació de pandèmia: _____ .
- Armariet o estoig amb medicaments i altres productes farmacèutics per a casos d'urgència o cures senzilles: _____ .
- Protuberància, especialment la produïda en alguna part del cos per una contusió: _____ .
- Malestar físic que generalment es manifesta amb nàusees, pèrdua de l'equilibri i sudoració freda. Fins i tot pot arribar al desmai: _____ .
- Incisió feta amb un objecte tallant: _____ .
- Traure convulsivament per la boca (especialment el contingut de l'estómac) : _____ .

16. Escriu oracions sobre els vocabulari de les malalties

17. Completa i fes tres oracions: una oració sobre ahir, sobre hui i sobre demà

AHIR	HUI / AVUI	DEMÀ	ORACIONS
curava _____	cure esternude _____	curaré _____	
picava _____	_____	tallaré _____	
marejava _____	_____	_____	
	vomite _____	_____	

18. A continuació, trobaràs deu oracions. Completa-les amb el verb adequat (curar, esternudar, picar, tallar, marejar o vomitar), conjugat en primera persona del singular del present, pretérit imperfecte o futur.

1. Quan estic refredat, sempre _____ molt fort.
2. De menut, sovint _____ després de donar voltes molt ràpid.
3. Si em faig una ferida, _____ la ferida amb cura per evitar infeccions.
4. L'any passat, mentre cuinava, _____ accidentalment una ceba molt gran.
5. Quan menge aliments molt picants, sé que _____ molt fort.
6. En el futur, estic segur que _____ les ferides dels altres si m'entrene com a metge.
7. Ahir em vaig sentir molt malament i _____ després de menjar alguna cosa en mal estat.

8. Quan vaja a la cuina, _____ amb compte per no fer-me mal amb els ganivets.
9. En les festes del poble, sempre _____ a causa de la música i les voltes al ball.
10. Si no em cuide millor, sé que _____ més del que m'agradaria.

19. Ordena les frases:

1. un xarop, compra'l necessites a la farmàcia Si

2. A la aigua trobaràs oxigenada farmaciola.

3. mentre tallat M'he cuinava.

4. Sempre una porta a la motxilla mascareta.

20. Separa les frases i copia-les correctament:

- Quanveigsangnopucevitarmarejar-me
- _____
- Hepassattotalasetmanaambfebra
- _____
- .S'hacolpejatamblaportadesacasais'hafetunbonyalacamadreta
- _____

2. Gramàtica Pronoms febles: l'Objecte Directe Neutre i l'Objecte Indirecte

2.1. Pronoms febles: l'Objecte Directe Neutre i l'Objecte Indirecte

Què són els Pronoms febles

Paraules monosil·làbiques que van junt al verb i substitueixen els complements del predicat.

Exemples:

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir els dona a Diego

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir li dona els fulls

Nasir dona els fulls a Diego.....Nasir li'ls dona

Definició de l'OD

Per localitzar l'OD cal preguntar al verb de l'oració: *Quina cosa?* La resposta a aquesta pregunta serà l'OD.

Per exemple:

Nasir dona els fulls a Diego..... *Quina cosa dona?*

Has comprat dos taronges..... *Quina cosa dona?*

El meu germà té una bicicleta..... *Quina cosa té?*

Tipus d'OD i la seua substitució per pronoms febles

Hi ha tres tipus d'OD: els determinats, els indeterminats (els determinats i els indeterminats els estudiarem en el tema passat) i els neutres:

3) CD neutre.

- Definició: Quan el CD va introduït

a) *que/què*

b) *el que/ Tot el que*

c) *això, açò o allò*

- Com es substitueix: es substitueix pel pronom: *ho*.

- Exemples:

Nasir dona això a Diego... Nasir ho dona

Nasir conta a Diego el que ha fet este cap de setmana.....Nasir ho conta

Nasir conta a Diego què ha fet este cap de setmana.....Nasir ho conta

L'Objecte Indirecte

Definició de l'Objecte Indirecte

L'objecte indirecte indica la persona o cosa destinatàries de l'acció verbal, va unit al verb amb una preposició (normalment *a* o *per a*) i el podreu localitzar preguntant-vos **a qui** o **per a qui** es fa l'acció.

Substitució de l'OI per un pronom feble

Els pronoms que substitueixen el complement indirecte per a la tercera persona són: *LI* per al singular i *ELS* per al plural (amb les variants *ELS* i *-LOS*), tant per al masculí com per al femení.

Ex.: *He comprat un regal per a Anna —> Li he comprat un regal*

Ex.: *El metge recepta xarop a les xiquetes —> El metge els recepta xarop*

Ex.: *Regala el llibre a les teues veïnes —> Regala'ls el llibre*

Ex.: *L'hospital va pujar el sou a les infermeres —> L'hospital va pujar-los el sou*

21. Llegeix les següents oracions i substitueix l'Objecte Directe neutre per "ho". Recorda que "ho" s'utilitza quan l'objecte fa referència a una idea, una oració completa o alguna cosa abstracta.

1. No entenc què vols dir amb aquesta explicació. _____
2. Sempre recorde això que em vas dir quan era menut. _____
3. No oblidés què et va dir el professor sobre aquest tema. _____
4. Sempre valore el que fas per mi. _____
5. No puc acceptar el que m'estàs proposant. _____
6. Compréc tot el que està passant en aquest moment. _____
7. No vull repetir allò que ja hem resolt. _____
8. Has de justificar què vols exactament. _____
9. No puc creure el que ha passat aquest matí. _____
10. Recorde perfectament tot el que vaig estudiar ahir. _____

22. Llegeix les següents oracions i substitueix l'Objecte Indirecte per un pronom feble adequat. Recorda que els pronoms febles per a l'Objecte Indirecte són "li" (singular) i "els" (plural).

1. Va donar el llibre **a la Maria**.
2. Escriurem una carta **als nostres amics**.
3. Sempre explica la mateixa història **al seu germà**.
4. Van portar un regal **a la professora**.
5. Jo faré una trucada **a en Pau i la Laia**.
6. No vol dir la veritat **als seus pares**.
7. Li ha enviat un missatge **a en Jordi**.
8. Ahir vam presentar el projecte **al director**.
9. La mestra ha repartit els fulls **als alumnes**.
10. Envia records **al seu germà**.

21. Localitza els OD neutres i els OI i substitueix-los pels pronoms adequats:

1 Portarem aigua als treballadors

2 Llava la roba als convidats

3 Ensenyaràs el pis a la veïna

4 Va comprar verdura als llauradors

5 Estira les trenes a les nenes

6 Cantàvem cançons a l'avi

7 Va aturar un taxi per a Pavia

8 Demà vendrem la roba a les modistes

9 Corda les sabates als teus fills

10 Ara preguntaré a les guies on és Teixida

11 Compra llepolies als xiquets

12 Ahir vas escriure una carta al teu germà

13 Doneu algunes participacions de loteria als clients

14 Torna els llibres als teus amics

15 Per què no dones una oportunitat a aquella xica?

16 L'avi va comprar unes nines per a les netes

17 Veneu la camera de fotos a les periodistes

18 Envieu alguna carta als vostres parents

19 Va mostrar als empresaris el seu projecte

20 Saps què ha comprat ta mare al meu germà?

21 Cristina m'ha dit que no pensa tornar a treballar.

22 No volia dir això en públic.

23 Si tens temps, vull que escures els gots.

24 Deixa això ací, per favor!

25 Pots agafar això d'allà?

26 No sigues egoista i torna els diners a Pere.

27 El gos dona la poteta al seu amo

28 Us he dit el que cal fer, ara m'heu de fer cas

2.2. Exercicis de reforç i repàs.

REPASSEM L'OBJECTE DIRECTE INDETERMINAT I NEUTRE

22. Substitueix el Complement Directe Neutre pel pronom feble adient

Carles ha vist això : _____
 Vam decidir fer allò: _____
 Volien que els diguera la veritat: _____

17. Substitueix els complements directes següents pel pronom feble corresponent. Fixat si són indeterminats o neutres:

- a) Ha dit que no vol venir: _____ ha dit.
- b) Comprarem fruita: _____ comprarem.
- c) Entens això?: _____ entens?
- d) Tinc tres germans: _____ tinc _____
- e) Hem comprat un llibre d'història: _____ hem comprat _____
- f) Encara no sabem allò: Encara no: _____ sabem.

18. Omple els espais buits amb el pronom feble corresponent de CD:

- a) Qui va trencar el plat? _____ va trencar Lluís.
- b) Quan podràs comprar la revista? _____ compraré demà.
- c) Per què esgarres aquests papers? _____ esgarre perquè no serveixen.
- d) On fregeixes les creïlles? _____ fregisc a la paella.

- e) Porta barret el governador? Sí que _____ porta.
 f) Ja has portat això a Miquel? Sí, Miquel ja _____ té.
 g) Sempre diu mentides? De vegades _____ diu.
 h) T'ha dit que potser arribarà tard?, Sí, ja m' _____ ha dit.
 i) Sempre aconsegueixes tot el que vols? De vegades no _____ aconseguisc
 j) Necessiteu que vinguem? No, no _____ necessitem
 k) Necessitaràs diners? No, no _____ necessitaré.

SUBSTITUCIÓ PRONOMINAL DEL CI

El CI respon a les preguntes a qui? i pera qui?

Els pronoms febles que el substitueixen són:

COMPLEMENT INDIRECTE							
SINGULAR				PLURAL			
Davant del verb		Darrere del verb		Davant del verb		Darrere del	
Masc	Fem	Masc	Fem	Masc	Fem	Masc	Fem
li	li	-li	-li	els	els	-los	-los

Vaig portar els llibres a Raquel i **li** vaig donar/ vaig donar-**li** les gràcies.
 He fet aquest pastís per a la teua germana. Espere que **li** agrade.
 Vam ensenyar el vestit a les nostres amigues i **els** va agradar molt.
 He ajudat a fer els deures als meus germans i **els** he explicat com preparar l'examen.
 Has explicat la veritat als xiquets? Vaig dir-**los** la veritat fa molt de temps. Vaig portar-**los** els encàrrecs, a aquelles senyores.

19. Substitueix els CI pels pronoms febles corresponents:

- a) Escriviu a la Maria: Escriviu _____
 b) Vam portar el rebuts als veïns: Vam portar _____ els rebuts.
 c) Hem explicat contes a les xiquetes: _____ hem explicat contes.
 d) Demana els apunts a Marta: Demana _____ els apunts.
 e) Vau preparar els exàmens per als alumnes: _____ vau preparar els exàmens.

20. Omple els espais buits amb els pronoms LI, EL, LA, -LO:

- a) La Núria ja té el carnet. Com que fa poc que _____ té, els seus pares encara no volen comprar un cotxe.
 b) Jo ja _____ tinc, aquest llibre: _____ vaig veure en una llibreria i _____ vaig comprar.
 c) Aquest disc no _____ té Joan. segur que _____ agradaria tenir _____
 d) Molt bé, senyor, si _____ agrada aquesta habitació, _____ reservarem per a vostè.
 e) _____ embolique el pastís o no? Si _____ vol embolicat, haurà d'agafar _____ per davall perquè no es faça malbé.

21. Omple els espais buits amb els pronoms LI (CI) o L' (CD):

- a) Encara no _____ has donat allò?
 b) Busques la pilota? _____ hem perduda!

- c) Qui _____ ha dit que s'ha espatllat el cotxe?
- d) Quan vinga a buscar el llibre _____ amagarem.
- e) Si trobàrem a Joan, _____ diríem la veritat.
- f) Quantes vegades _____ heu repetida, aquesta cançó?
- g) Quan vinga _____ haurem de dir que no hem pogut fer el treball.
- h) Sempre vol que _____ canteu la mateixa cançó.
- i) Si saps que plora, per què _____ agafes els joguets?

2.3. Ampliament del tema: Els pronoms febles dels Complementos circunstancials i de Règim Verbal

- 1) En general, utilitzem *HI* per substituir un CC i un CRV.
- 2) Com localitzem els CC i els CRV

2.1.) El CRV respon a la pregunta **Què?** però avantposant una preposició:

Pere sempre parla de política. **De què parla?**

Ja tinc prou amb aquests diners. **Amb què?**

Em preocupe per ma mare. **Per què?**

2.2.) Els CC responen a les següents preguntes:

- Temps. **Quan?** Ex.: Vindran demà
- Lloc. **On?** Ex.: Deixa-ho damunt la taula
- Companyia. **Amb qui?** Ex.: Han arribat amb Elena
- Mode. Ex. Com?: Fa el menjar molt bé
- Instrument. **Amb què?** Ex.: Feu l'examen amb bolígraf
- Causa. **Per què?** Ex.: No han vingut a causa de la neu
- Quantitat. **Quant?** Ex.: Treballa molt.

3) Utilitzem *EN* quan el CC o CRV va introduït per la preposició *DE*, excepte quan es tracta d'un CC de Mode, que SEMPRE es substitueix per *HI*:

He anat a cal metge a les tres de la tarda i ara **en** torne (**de** cal metge).

Sempre ha viscut a París, però ja no **hi** viu (a París).

Camina de pressa: **Hi** camina.

La Joana pensa en l'Aina. La Joana **hi** pensa.

Sempre parlen de política. Sempre **en** parlen (**de** política).

1. Substitueix els complementos subratllats (CC, CRV) pels pronoms febles corresponents

- a) Ara arriba de l'excursió: Ara _____ arriba.
- b) Balla alegrement: _____ balla
- c) Ramon trau els jerses de l'armari: En Ramon _____ trau els jerses.
- d) M'he assabentat del teu problema. Me _____ he assabentat.
- e) Treballa a corre-cuita. _____ treballa.
- f) Hui tothom va de bòlit. Hui tothom _____ va.

- g) L'empresa ha optat per les catifes de disseny actual. L'empresa _____
ha optat
- h) Cada dissabte vaig al cinema. Cada dissabte _____ vaig.
- i) Ja no confie en tu. Ja no _____ confie.
- j) El iot del financer es dirigeix cap al port de Benidorm. El iot del financer
s'_____ dirigeix
- k) Els meus veïns es dediquen a la venda ambulat. Els meus veïns s'_____
dediquen

COMBINACIONS BINÀRIES DE PRONOMS FEBLES:

2. Substitueix per pronoms febles tots els complements del verb que pugues.

Regala els patins a l'Anna	_____
Posa el banyador a la menuda	_____
Acosta l'esborrany a la mestra	_____
Tenia un regal per al seu germà	_____
Donà la seua llibreria al seu barri	_____
Vendré la nevera vella als meus amic	_____
Marta regalarà els llibres a ells	_____
El gos donava la poteta al seu amo	_____
Dóna aigua a aquell xiquet	_____
Escriu la redacció per al mestre	_____
Explicava contes a les xiquetes	_____
Llegia rondalles als menuts	_____
Renta la cara a Anna	_____
Hem fet música per als majors	_____
Portarem llibres per als alumnes	_____
Vaig donar la pilota a Enric	_____
Portarem un rellotge per a l'oncle	_____
Posava el collar al gos	_____
Donaré la bossa a Pep	_____
Donaré la bossa a Pepa	_____
Donaré les bosses a Pep	_____
Donaré la bossa a Pepa	_____
He deixat el tornavís a la Maria	_____
He deixat el tornavís al Joan	_____
He deixat les tenalles a la Júlia	_____
He deixat les tenalles a Julià	_____

3. Localitza el CD i el CI i substitueix-los pels pronoms febles adients:

Donava uns quants consells al seu amic	_____
S'organitzava una cursa de sacs	_____
La vella ensenyava els gossos al seu veí	_____
Va confiar el seu hámster al veí	_____
Regala els patins a l'Anna	_____
Posa el banyador a la menuda	_____
Acosta l'esborrany a la mestra	_____
Tenia un regal per al seu germà	_____
Donà la seua llibreria al seu barri	_____

[illegible]

4. Substitueu els complements subratllats pel pronom feble corresponent.

- a) No sigues egoista i torna els diners a Pere. Torna_____.
- d) Per favor, traieu el llibre de la bossa i poseu_____ a la prestatgeria.

3. Comprensió Oral

22. Escolta l'àudio següent sobre un programa radiofònic de cuina i marca l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta

Quina és la funció del programa?

- a) Parlar sobre esports i alimentació saludable
- b) Donar consells de cuina i salut alimentària
- c) Fer entrevistes a famosos de la gastronomia mundial
- d) Explicar l'origen històric dels plats tradicionals

On té el seu restaurant la xef Victòria Penya?

- a) A Vinaròs
- b) A Alacant
- c) A Elx
- d) A Castelló

Com descriu la xef l'arròs amb crosta?

- a) Com un plat totalment diferent de l'arròs al forn
- b) Com un plat que no porta carn ni ous
- c) Com un plat semblant a l'arròs al forn però amb una crosta d'ous
- d) Com un plat que només es menja en festes

Quins ingredients es sofregeixen al començament de la recepta?

- a) Peix i marisc
- b) Arròs i caldo
- c) Carn de conill, pollastre, embotit i una cabeça d'alls
- d) Verdures i bolets

Quin ingredient opcional menciona la xef?

- a) Els cigrons
- b) Les creïlles
- c) L'arròs
- d) Els ous

Què es fa amb els ingredients després del sofregit?

- a) Es deixen reposar durant 30 minuts
- b) Es barregen amb els ous batuts immediatament
- c) Es passen de la paella a una cassola per enforar-los
- d) Es couen només amb aigua

Quina és la funció dels ous en la recepta?

- a) Donar color a l'arròs
- b) Aportar una textura cruixent a la base del plat
- c) Formar una crosta esponjosa a sobre de l'arròs
- d) Espessir el caldo

Com reacciona el presentador quan sent parlar de la crosta de l'arròs?

- a) Mostra dubtes sobre si li agradarà
- b) Diu que ja coneix la recepta
- c) Interromp la xef perquè no li interessa el plat
- d) Aconsella una altra manera de preparar l'arròs

Quants minuts ha d'estar al forn la cassola després d'afegir-hi els ous?

- a) 5 minuts
- b) 8 minuts
- c) 12 minuts
- d) 15 minuts

Què diu el presentador al final de la conversa?

- a) Que no tastarà mai l'arròs amb crosta
- b) Que ja coneixia la recepta i l'ha cuinat moltes vegades
- c) Que s'ha convençut i el vol tastar
- d) Que prefereix parlar d'un altre plat

(l'àudio d'aquest exercici es troba la web de la JQCV: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>

Exercici 1 des del principi de l'àudio de l'examen d'A2 de maig de 2017)

4. Comprensió Escrita

Exercici de Comprensió lectora de l'examen d'A2 de juny de 2009)

La sal és un antidepressiu natural

Consumir sal ens posa de bon humor. És la conclusió a què ha arribat un equip d'investigadors d'una universitat nord-americana. En una sèrie d'experiments amb rates de laboratori s'ha comprovat que, quan a estos animals els falta clorur sòdic (la sal de taula comuna), eviten activitats que abans els divertien. "Les coses que els produïen plaer ja no els aporten el mateix grau de satisfacció, la qual cosa fa pensar que la falta de sal pot causar depressió". No debades un dels principals criteris per a diagnosticar la depressió és la desgana per fer activitats que abans ens resultaven agradables.

Que la sal millora l'estat d'ànim explica per què tendim a consumir-ne més del compte. De fet, la mitjana de consum de sal actualment en el món és de 10 grams per persona i dia. No obstant això, els experts recomanen no sobrepassar els 4 grams diaris, ja que un excés en el consum pot tindre conseqüències negatives per a la nostra salut. Este consum excessiu actual és un luxe que, fa alguns segles, els nostres avantpassats no podien permetre's. Fa 4.000 anys, quan va començar a usar-se la sal per a conservar aliments, era un producte escàs i molt valuós. Això explica que als romans se'ls pagara amb esta pols blanca, una pràctica de la qual prové la paraula salari.

D'altra banda, també s'ha demostrat que la nostra afició per la sal podria tindre una explicació evolutiva, ja que la majoria dels òrgans del nostre cos necessiten sodi per a funcionar correctament. És per això que tenim un sentit del gust preparat per a detectar la sal i el seu consum activa els circuits cerebrals del plaer.

PREGUNTES DE COMPRENSIÓ

Contesta les següent preguntes de comprensió. Només una és la correcta:

1. Segons el text, què han descobert els investigadors sobre la sal?

- a) Que no té cap efecte en l'estat d'ànim.
- b) Que pot causar depressió si se'n consumeix en excés.
- c) Que és un antidepressiu natural.
- d) Que només afecta els animals i no les persones.

2. Quin experiment es va dur a terme per estudiar els efectes de la sal?

- a) Es van donar diferents tipus de sal a persones amb depressió.
- b) Es van observar rates amb i sense accés a la sal.
- c) Es van analitzar els efectes de la sal en el cor humà.
- d) Es va eliminar totalment la sal de la dieta d'uns voluntaris humans.

3. Quin símptoma de la depressió es menciona al text?

- a) Insomni constant.
- b) Pèrdua d'interès per activitats abans agradables.

- c) Falta de gana extrema.
- d) Augment de la pressió arterial.

4. Quina és la quantitat màxima de sal recomanada per dia segons els experts?

- a) Dos grams.
- b) Quatre grams.
- c) U coma quatre grams.
- d) catorze grams.

5. Per què els nostres avantpassats consumien menys sal?

- a) Perquè no sabien que tenia bon gust.
- b) Perquè era molt escassa i valuosa.
- c) Perquè sabien que era perjudicial per a la salut.
- d) Perquè no la necessitaven per conservar aliments.

6. D'on prové la paraula "salari"?

- a) Del costum de pagar als soldats romans amb sal.
- b) D'un antic impost sobre la sal.
- c) D'una tradició medieval de pagament en espècies.
- d) D'un terme grec relacionat amb la salut.

7. Quina és una possible explicació evolutiva per a la nostra afició a la sal?

- a) La sal fa que el nostre metabolisme sigui més ràpid.
- b) Necessitem sodi per al correcte funcionament dels òrgans.
- c) Els nostres avantpassats la consumien en grans quantitats.
- d) La sal ens ajuda a estar més actius durant el dia.

8. Què provoca la sal en el cervell?

- a) Activa els circuits cerebrals del plaer.
- b) Redueix la producció de serotonina.
- c) Disminueix la memòria a llarg termini.
- d) Provoca insomni.

9. Per què es creu que la gent tendeix a consumir més sal del compte?

- a) Perquè és barata i fàcil d'aconseguir.
- b) Perquè millora l'estat d'ànim i genera plaer.
- c) Perquè el cos humà la necessita en grans quantitats.
- d) Perquè no té efectes secundaris negatius.

10. Quina podria ser una conseqüència de consumir massa sal?

- a) Depressió crònica.
- b) Problemes de salut.
- c) Pèrdua del sentit del gust.
- d) Reducció de la circulació sanguínia.

5. Expressió Escrita

23. Tria una d'aquestes tres opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- Hui li ha passat un fet imprevist, no es troba bé i això li impedirà acudir demà al treball. Escriga una nota al seu company de treball per a comunicar-li-ho i contar-li què li ha passat.
- Eres molt aficionat a l'esport, hui juga el teu equip preferit i vols veure el partit amb algú. Escriu un correu electrònic a un amic teu per convidar-lo.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Expressió Oral

32. Monòleg:

Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de juny de 2009)

Tria un tema i parla durant 3-4 minuts sobre els punts quehi apareixen:

■ L'orde

- És vosté una persona ordenada? Li agrada tindre-ho tot ordenat?
- A quina habitació de la casa dedica més temps ordenant-la? Hi ha alguna habitació que no li agrade gens ordenar?
- Si va a algun lloc que no esta ordenat, per exemple la casa d'algú, que pensa? Com reacciona? Ho arriba a comentar?
- Ha conviscut alguna vegada amb una persona desordenada? I amb una persona massa obsessionada per l'orde i la neteja? Conte la seua experiencia.

■ La música

- Li agrada la música? Sol escoltar-ne? Quan ho fa?
- I sap interpretar-la? Toca algun instrument musical o canta?
- Quina classe de música li agrada més? Algun estil o grup en concret? Per que?
- Ha assistit últimament a algun concert? Explique que li va paréixer.
- I... que opina sobre el silenci? Li agrada o li causa molestia?

■ El voluntariat

- Ha patticipat alguna vegada en algun tipus de voli~ntariat? Que li pareix que hi haja persones que voluntariament ajuden els altres?
- Coneix alguna persona que siga voluntaria? Cal tindre un caracter especial per a ser voluntari?
- Troba que estes iniciatives tenen la difusió necessaria? Les institucions haurien de promoure-les més?
- Coneix el voluntariat pel valencia? Considera que és una iniciativa interessant?

33. Diàleg:

Exercici de Expressió Oral de l'examen d'A2 de juny de 2009)

Tria un d'entre els dos possibles diàlegs:

- Una persona ha posat un anunci en internet perquè vol compartir el seu pis i llogar una habitació. Una altra persona li telefona perquè està interessada en l'oferta.

PERSONA A

Vosté ha penjat l'anunci. Té molt d'interés per saber com és l'altra persona, ja que no vol llogar l'habitació a una persona incompatible amb el seu caràcter.

PERSONA B

Vosté vol llogar l'habitació. Té molt d'interés per saber com són la casa i l'habitació, quines altres habitacions de la casa podria compartir, si hi viu algú més, quin preu té, etc.

- Dos amics o amigues planegen fer un viatge l'estiu que ve. Han d'acordar tots els detalls necessaris: tipus de viatge, preu, destinació, dates, gestions prèvies, etc.

PERSONA A

Vosté no té temps per a fer les gestions però disposa de més llibertat i disponibilitat per a fixar les dates del viatge.

PERSONA B

Vosté té unes obligacions laborals que no li permeten tindre les vacances quan vol.